

Dež in mile sapice tudi okrog Božiča

Mrzlo vreme je vztrajalo že drugi teden, natanko tako, kot beremo v priliki. Prave zimske dneve – hladne in sončne – je v kotlinah skazila megla ali nizka oblačnost, zaradi temperaturnih inverzij je bil tudi zrak bolj onesnažen. Ne glede na vreme pa se neustavljivo bliža zimski solsticij, ko bo dan dolg le dobrih osem ur in pol, kole-

darsko zimo bomo dočakali v nedeljo ob 9.45, nezadržno pa se predajamo tudi predprazničnemu vrvenju in razpoloženju. Bolj kot zadnja leta nam bo praznovanje grenil denar, tokrat prvič tolar! Ne pokvarimo si veselja, naj nam ne zmanjka dobrih želja. Kot izveemo iz pratike, bo mrz popustil, saj 20. decembra napoči

milo vreme z dežjem, zato ponekod pobere prvi sneg. Takšno ostane dober teden.

Prejšnjikrat smo se pomudili pri starem egipčanskem koledarskem letu, ki je štel natanko 365 dni; da je v resnici dolg četrtr dneva več, so Egipčani ugotovili sorazmerno kmalu. Vendar koledarji niso podaljševali, denimo na štiri leta za

en dan, ampak so napako vedoma puščali 4-krat po 365 let, ko je koledar spet prišel na svoje staro mesto. Obdobje 1460 let so imenovali Sotisovo periodo. Ohranil se je zapis, da so egipčanski svečeniki 19. julija 139 našega štetja praznovali dan, ko se je končala tretja Sotisova perioda, torej naj bi bil njihov koledar tedaj star 4380

let in naj bi se začel 19. julija 4241. leta pred našim štetjem. Ker nikakor nimamo dokazov, da bi Egipčani že tedaj uvedli svoj koledar, pa se je to zagotovo zgodilo 1460 let pozneje, tj. leta 2781 pred našim štetjem.

Že okrog leta 2000 pred našim štetjem je Egipt postal velesila, svoje meje je razširil do prednje Azije, kjer je prišel v stik z babilonsko kulturo, ki se je razvila neodvisno od egipčanske in dosegla precej visoko raven. Iz ohranjenih klinopisov nesporno izhaja, da je zibelka naše sedanje astronomije stekla v Mezopotamiji, ob spodnjem toku Evfrata in Tigrisa.

DELO

vikend magazin

Od 21. decembra do 27. decembra 1991

NOVA RADIJSKA DOMISLICA:

Gymnasium

GYMNASIUM je nova oddaja uredništva otroških in mladinskih oddaj, na sporedu bo vsak petek na III. programu popoldan od pet minut čez drugo do tretje ure. Kot latinska beseda gymnasium označuje tip splošno izobraževalne šole med osnovno šolo in univerzo, tako je tudi radijska oddaja namenjena predvsem poslušalcem med 15. in 25. letom. Zaradi narave medija seveda ni mogoče ukazati, kdo naj radio poslušala oziroma kdo ga ne sme – vsaj zaenkrat ustava o tem še ne govori – zato je bolj bistveno, kdo oddajo dela, pripravlja, se v njej pojavlja, kot pa to, komu je namenjena. Poslušal jo pač bo, kogar bo zanimala. V tem pa, kdo to novo oddajo pripravlja, je njena glavna novost. To so in bodo mladi, novi sodelavci, novinarji, študenti z različnih področij.

Oddaje bodo govorile predvsem o kulturi, socialni in politiki, se pravi temah, ki mladino ne le najbolj zanimajo, pač pa predvsem najbolj zadevajo.

Prepričan sem, da je mlademu človeku nekako imanentna težnja po svetovljanstvu. Ta težnja je povsem nasprotna današnji slovenski kulturni politiki ozkih nacionalnih in nacionalističnih meja in uspavajočega zborovske-

ga petja, ki naj nadomesti individualno ustvarjalnost in mnogoglasnost estetskih nazorov.

Zato bo GYMNASIUM na kulturnem in ožjem umetniškem področju iskal in komentiral predvsem izvornost, off in off off sceno, alternativo, vsakovrstne nove izume. Gobjili bomo tudi prečustno misel, da se sveti pravzaprav začenja šele onstran meja naše države.

Na socialnem področju nam bo izhodišče izvršeno dejstvo naše realnosti: namreč prehod iz pretirano socialne družbe v nesentimentalno darwinistično družbo, v zakon močnejšega ali, v najboljšem primeru, v zakon sposobnejšega. To pa seveda ob vedno daljši delovni dobi pomeni zaprta vrata za celo generacijo, z drugimi besedami, brezposelnost mladih kot predpogoj kriminala, mamila, alkoholizma, nasilja, depresij, študij bo tako drag, da bo privilegij, služba tako dragocena, da bo nenavadno in na nove in stare načine draga.

Na političnem področju nas bo zanimalo, kaj lahko mladi naredijo zase za lastno organiziranostjo, pa tudi ali se stranke zavedajo, da dobiš volilno pravico v tej državi že z osemnajstim letom s perspektivo, da do tridesetega leta ne dobiš službe.

Oddaj GYMNASIUM seveda ne bo spremenila sveta niti za milimeter. Lotevamo se je preprosto zaradi nekakšnega kantovskega imperativa, v upanju, da se bodo nekaj naučili vsaj ti, ki bodo oddajo delali, če že ne tisti, ki jo bodo mogoče kdaj pa kdaj slučajno slišali kakšen kosček, ko bodo vstopali v avtobus, šli mimo odprtih vrat ali pa preden bodo uspeli najti postajo, ki oddaja samo pozabo prinašajočo glasbo. Delali jo bomo v pripravi, da so manjšine sol. družbe; manjšine v vseh pomenih: nacionalnih, socialnih, kulturnih, erotičnih, političnih.

Geslo GYMNASIUMA ni le: PRAVICA DO DRUGAČNOSTI, ampak tudi: VEČINA ŠE MOTI, MANJŠINA IMA PRAV. To zveni skregano z demokratičnimi principi, vendar se premalo zavedamo, da je fašizem vedno bil le prevlada nestrpne večine, mase, množice nad kreativno manjšino. Zato tudi ni dokaz demokracije v tem, da vlada večina, pač pa v tem, koliko življenjskega prostora imajo vsakovrstne manjšine v neizbežnem objemu večine. Z drugimi besedami: demokracija je v tem, da zna večina brzdati svojo moč in ščititi šibkost manjšine. Mladi so ena takih manjšin, ki združuje skoraj nepregledno množico še manjših manjšin in njihova bodi ena ura na teden. Srečno!

GORAN SCHMIDT

IZLET TEDNA: PO KOZJANSKEM

Stara trga ob Bistrici

Iz Kozjega so mi pisali (in očitali): »Povsod ste že bili, le nas se izogibajte!« Kakor vidite, to sploh ni res. Pa pojdem v Kozje, čeprav sem šele pred kratkim »strašil« po atomskem svetu ob Sotli. Peljem se čez vasice Prelasko čez griče v Kozje in potem ob Bistrici do Bistrice ob Sotli, nekdanjega Svetega Petra pod Svetimi gorami.

Dvajset kilometrov lepe in zanimive poti, kateri tudi mrzli decembrski dnevi ne morejo vzeti čara in lepote.

Gorice med Sotlo in Bistrico

Od glavne ceste ob Sotli se poslovim na razpotju v vasi Prelasko (195 m), kjer so se svoj čas stari Rimljani najbrž obmetavali z denarjem. Vsaj tako kaže, našli so ga tu in tam, srebrnega in bakrenega.

Pot se vije mimo odcepa v vas z lepim imenom Pecelj čez potok

Bučje do večje in prijetne vasi na prvem holmu – Buče (222 m). Iz središča kraja, ki je nabran okrog cerkve sv. Petra (Fantonijeve freske iz leta 1858), se na sever odcepi pot na Bučko Gorco (338 m), ki je pravi »božji kraj«, saj so hiše, ne, zidance, posejane v vinogradih na prekrasnih prisojajih. Na jug pa gre cesta v Spodnje Buče.

Najbrž je v teh krajih doma »vino bučensko« (tukaj menda rečejo kar bučko vino), a to ni tisto, o katerem poje pesem o vrlem Martinu...

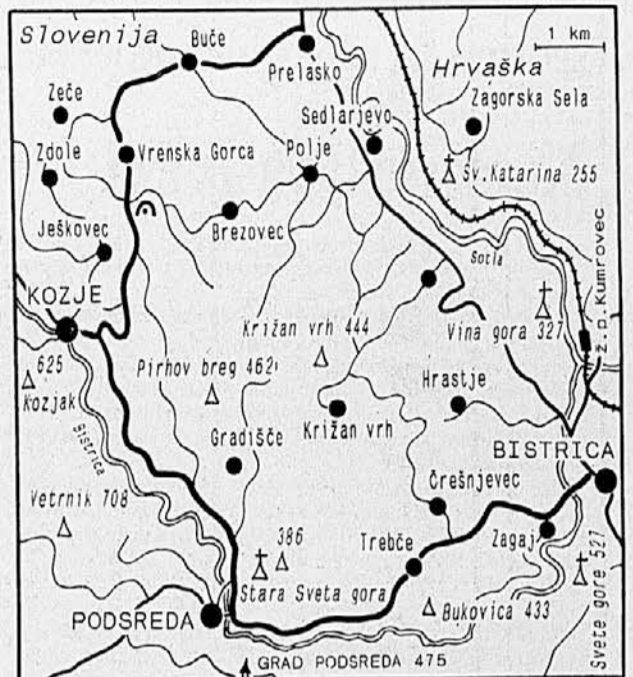
V Bučaj je bil doma znameniti slovenski športnik – Stanko Loriger.

Pot, malce ozka, a lepo asfaltirana ter brez kakšnega posebnega prometa, se vije in zvija, vzpenja in spušča po gričih, kjer so posejane vasi in zaselki, zidance in kapelice, med vinogradi in polji ter redkimi hostami.

Cesta, ki se je sprva držala zahodne smeri, pri odcepu (na desno), v Zeče zavije ostro proti jugu. Raztresen kraj z mnogimi zaselki je Vrenska Gorca (300 m), kjer je na levi pod cesto Gruska jama.

Znamenitost, ki je vpisana v »Inventar naravne dediščine Slovenije«. Dol se mi ni šlo, je pot preveč razmočena in tudi kakšnega kačipota ni. Če boste tod kolovratili na pomlad ali poleti, pa le pojdite pogledat. Kraški zatrej s navpičnimi skalami visokimi okrog 30 metrov. Spodaj pa položen slap dolg okrog 20 metrov. Za slapom je kakih deset metrov dolg jamski rov. Nekateri pravijo, da so v njem tudi kapniki.

Mimo odcepa v Zdole (na desno), kjer se ponuja turistična kmetija, se skozi raztreseni Ješovec se pripeljemo že do robov s katerih se razgrne panorama

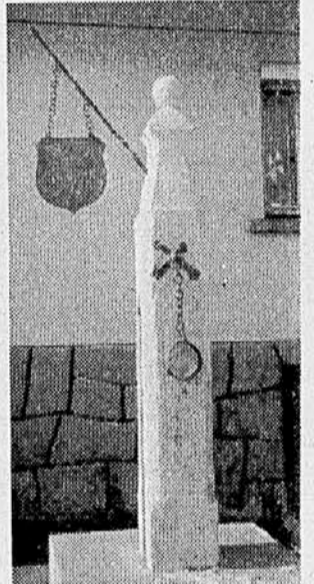
bistriške doline in Kozjega. Za slednjim se vzpenja nekaj nad 700 metrov visoki Vetnik.

Še nekaj ovinkov in že smo na glavni cesti, ki vodi iz Šentjurja proti Bistrici ob Sotli in prečka osrčje kozjanske dežele. Tiste revščine, brezupne in polne vojnih ruševin, ki sem jih tu srečeval na vsakem koraku še sredi šestdesetih let, ni več. Opomogli so se; malo z denarjem, ki so ga dobili po potresu, več pa z denarjem, ki so ga sami zaslužili s trdim delom na tujem.

Še vedno pa je to svet, ki je bil in je še odmaknjen investicijskim vrečam in vrečkam. Kaže pa, da se postavljajo na noge. Nemalo kmetij je, ki so se kar uspešno spoprijele z vinogradništvom in živinorejo. Razmišljajo tudi o turizmu, prav pa bi jim prišla tudi kaka mala tovarnica, saj je delovnih rok na pretek.

Premalo spominov na »Zmajevce«

Kozje (248 m) je bilo svoj čas najbrž bolj slaven kraj, kakor je

Sramotilni kamen ali pranger, ki stoji sredi Podsrede je star 324 let. Postavili so ga leta 1667 (to je bilo tistega leta, ko je Stenka Razin dvignil kmečki upor na ruskem jugu!). Pranger v Podsredi je v »obratovalnem stanju«, po potrebi...

po njih (1480), Kozje tudi zavzele, a ne za vedno.

Grad, ki je bil svoj čas gnezdo omenjenih viteзов, je stal na holmu nad današnjim trgov. V ruševinah je že od konca 17. stoletja. Kasnejši graščaki, ki so stolovali v Kozjem, so si v kraju, pri cerkvi, pozidali udobnejši in dostopnejši dvorec. Trajal je do sredine prejšnjega stoletja, ko so (1850) zgradili novega, ki še danes stoji. Lepo je prenovljen in v njem se trudijo marljivi krajinari in okoličani v Montu, tovarni konfekcije.

Prestolnica Kozjanskega

V kraju, katerega jedro odseva nekdanjo trško, a ne pretirano, bahavavost, imajo več trgovin, pošto in milico, lekarno in zdravstveno postajo. Krajevni urad in gasilce, slaščičarno in bife, gostilno pri Ribniku, osnovno šolo, črpalko in banko, žago, Hmezdovo zadrugo ter navzočnost celjskega Ingradina in rogaške steklarne.

Sredi Kozjega stoji farna Marijina cerkev, na robu naselja pa je še cerkev sv. Eme. Prva je bila omenjena že sredi 13. stoletja, druga pa je iz leta 1466. Marijina cerkev se ponaša s freskami Tomaža Fantonija (1883). Sredi

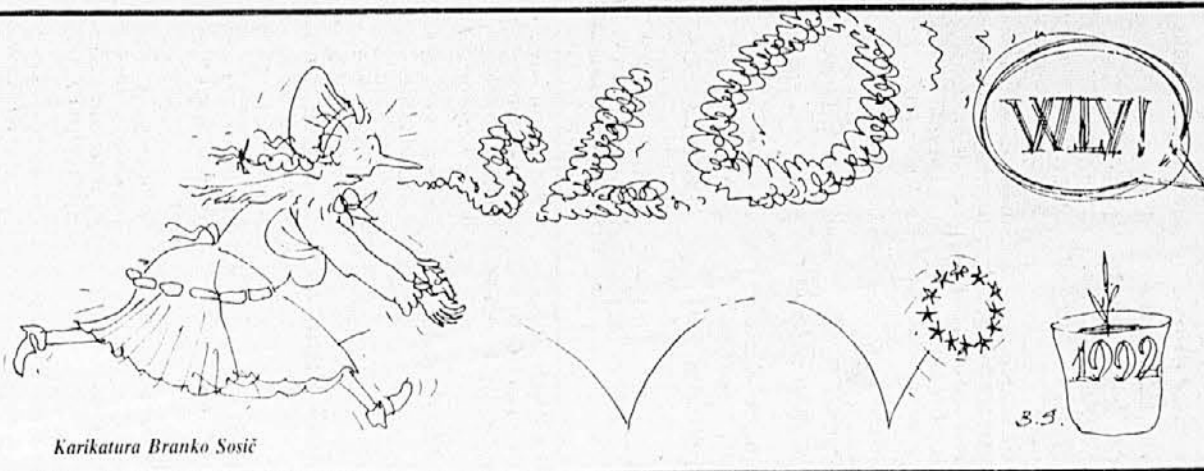
Nadaljevanje na 16. strani

Trško središče Kozjega ob Kozjanski Bistrici – Nekoč živahno sejensko zbirališče, danes mirno selišče »daleč od sveta«.

danes. Naselje je nastalo že v zgodnjem srednjem veku na kraju, kjer je izpričana prisotnost starega Rima. Že v 11. stoletju so omenjeni prebivalci dvora Traskendorf, kar naj bi bilo jedro kasnejšega Drachenberga, današnjega Kozjega. Kako so prišli z zmaja, po katerem se je kraj po nemško imenoval, na kozje, pa ni povsem znano. Razlag je preveč, da bi jih navajal.

Kakorkoli že, v 13. in 14. stoletju (1197–1384) so tu stolovali pomembni, svojeglavi in najbrž tudi bojno zagnani vitezi »Zmajevci« ali Trachenbergi. Zgodovina o njih ni preveč zgovorna, vsekakor pa so se na življenje in smrt dajali z Ogrji, ki so, stoletje

Karikatura Branko Sosič

»Nerazrušljivo zvezo svobodnih republik je skovala velika Rusija!« Tako se je glasila sovjetska himna...

Zgodilo se je pred 69 leti. Na prvem zasedanju zveznega sovjeta se je 30. decembra 1922 zbralo 2214 delegatov, ki so sprejeli, seveda enoglasno, deklaracijo o ustanovitvi Zveze sovjetskih socialističnih republik. Izvoljen je bil tudi CIK (Osrednji izvršni odbor), v katerem so bili po en član iz vsake republike, ki so stopile v omenjeno zvezo: M. I. Kalinin iz Rusije, G. I. Petrovski iz Ukrajine, A. G. Červjakov iz Belorusije in N. N. Narimanov iz Zakavkazja.

Združevanje ozemelj nekdanjega ruskega imperija v ZSSR ni bilo ne hitro in ne brez zapletov, saj je – med drugim – trajalo celih pet let in več. Po boljševiškem prevzemu oblasti, konec leta 1917, je bila v ospredju razredna oziroma partijska, komunistična alternativa: »vsaj oblast sovjetom!«

Na narode in njihove morebitne težnje po suverenosti, lastnem ozemlju, državnosti itn. ni – od vodilnih boljševikov – nihče

SPOMINI NA SEDANJOST: PRED 69 LETI

Nerazrušljiva zveza

misli. Lenin je imel neposredno po prevzemu oblasti v mislih »unitarno demokratično centralizirano republiko«, ki bi obsegala nekdanje ozemlje carske Rusije.

Z začetkom državljanske vojne in razbitjem enotnega ozemlja nekdanjega imperija na več med seboj ločenih delov, je prišlo do več ali manj spontanih razglasitev samostojnih nacionalnih ali regionalnih »republik«, bodisi pod rdečo bodisi pod belo zastavo. Začela se je oblikovati zamisel o državnem oziroma zveznem sožitju mnogih narodov na njihovih zgodovinskih in narodnostnih ozemljih.

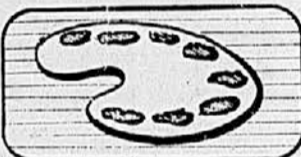
Bilo je nemalo zmede in nejasnosti, nedoločenih hotenj in potez tako na strani boljševikov kakor na strani njihovih sovražnikov, belogardistov in tujih intervencijskih sil. Kmalu je prevladalo prepričanje, da bo morebitna skupna sovjetska država lahko le federacija več ali manj suverenih ali vsaj avtonomnih narodnostnih ali zgodovinskih ozemelj.

Na začetku leta 1922, ko se je državljanska vojna končala in je oborožena intervencija od zunaj odjenjala, se je na ozemlju nekdanjega ruskega imperija oblikovalo več »držav«: 1. Ruska federacija (RSFSR), ki je obsegala tudi vso Sibirijo in srednjo Azijo, 2. Ukrajina (USSR), 3. Belorusija (BSSR) in Zakavkaska federacija (ZSFSR), ki je združevala (od marca 1922) prej samostojne republike Gruzijo, Azerbajdžan in Armenijo.

Razen tega so obstojale še Daljnovzhodna ljudska republika, ki je bila le deloma pod nadzorstvom boljševikov ter srednjeazijski ljudski republik Horezm in Buhara, ki sta bili (že od prej) pod ruskim protektoratom. Te formalno samostojne države niso bile pripuščene na zgodovinsko zasedanje, konec decembra 1922, v Moskvo.

Muslimanske dežele v srednji Aziji tudi niso bile soustanoviteljice. ZSSR saj so bile takrat v povsem podrejenem položaju zaokrožene (od aprila 1921) v tako imenovani Turkestanski avtonomni republiki (v okviru ruske federacije!). Zvezne republike Tadžikov, Kirgizov, Turkestanov, Uzbekov in Kazahov so bile oblikovane in izločene iz ruske federacije šele sredi ali konec dvajsetih let.

MEMORO

LJUBLJANA: MODERNA GALERIJA, Tomšičeva 14 – na ogled sta razstavi Poetika osemdesetih let v slovenskem slikarstvu in kiparstvu (predstavitev zbirke Obalnih galerij Piran) – do 26. jan. in mednarodna razstava »Fotografija.« Individualne pozicije, do 2. febr.

MALA GALERIJA, Titova 11 – do 10. jan. razstavlja avstrijski umetnik Heimo Zobernig. KIC KRIŽANKE, Trg franc. revol. 7 – razstava Grafične tehnike od 16. do 19. stoletja bo postavljena do konca leta.

GALERIJA KRKA, Titova 99 – razstavljen so slike akad. slikarja Silvestra Plotajsa-Sicoeja, do 15. jan.

SLOVENSKI ŠOLSKI MUZEJ, Plečnikov trg 1 – 90 let prve slovenske realne v Idriji 1901–1991, ogled do konca leta.

JELOVSKOV LIKOVNI SALON, KD Španski borci, Zaloška 61 – pripravili so razstavo ob 10-letnici smrti akad. slikarja Nikolaja Omerse – do 24. dec.

KNJIŽNICA PREŽIHOV VORANC, Tržaška 47 a – do konca decembra bodo na ogled slike akad. slikarja Darka Slavca iz cikla Kruh, svet in kozmos.

KLUB KULTURNIH IN ZNANSTVENIH DELAVCEV, Tomšičeva 12 – prodajna razstava umetniških del akad. slikarja Petra Adamiča bo odprta do 4. jan.

GALERIJA KUD F. PREŠEREN, Karunova 14 – do 24. dec. bodo razstavljeni slike Janeza Zalaznika z naslovom Ure geografije 1989–1991.

KLUB 4, Kersnikova 4 – odprta je razstava Jožeta Suhadolnika.

GALERIJA KAZINA, Kongresni trg 1 – likovna razstava Karmen Goričar

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Titova 61–postavljena je slikarska razstava Bojana Gorena z naslovom Telesu slikarstva vprašanja.

KNJIŽNICA JOŽETA MAZOVCA, Enota Zalag, Zaloška

220 – razstava del Francija Lesjaka bo odprta do 17. febr.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Kardeljeva 12 – razstavlja člani Društva oblikovalcev Slovenije.

GALERIJA POLJE, Studence 48 – slikarska razstava Janeza Milkoviča.

VODNIKOVA DOMAČIJA, Vodnikova 65 – do 8. jan. bodo na ogled akvareli Edija Severja.

UKC, Zaloška 7 – v avli so razstavljeni slike članov likovne sekcije KUD dr. Lojz Kraigher.

KONCERTNI ATELJE DSS, Trg franc. revol. 6/1 – razstavlja akad. slikarka Mojca Pungercar.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20 – Pismo brez pisave, razstava z arheološkim prikazom prvih stoletij krščanstva na Slovenskem bo na ogled do konca februarja 92; sredi tedna pa so odprli razstavo Šibeniška katedrala – Anno Domini 1991.

SLOVENSKI ETNOGRAFSKI MUZEJ, Muzejska ul. 1 – pripravili so razstavo Raztegni harmonike, pritisni na bas – ljudska glasbila in godci na Slovenskem, ki bo na ogled do maja 92.

AJDOVŠČINA: GALERIJA R – razstavljen so dela Bogdana Borčiča.

BRITOF PRI KRANJU: GALERIJA ŠENK, Britof 23 – v petek, 20. dec., bo ob 18. uri odprt razstave slik akad. slikarja Vinca Tuška.

CELJE: LIKOVNI SALON, Trg svobode 9 – mednarodna razstava nagradjenih del umetniške fotografije Celje-Ekologija 91, v MUZEJU NOVEJŠE ZGODOVINE na Trgu V. kongresa 3 pa so na ogled izbrana dela mednarodne razstave umetniške fotografije Celje-Ekologija 91; obe razstavi bosta odprti do 15. jan. 92; GALRIJA KOMPAS – do konca januarja 92 bodo na ogled akvareli makedonskega slikarja Goce Kalajdziskega; OSREDNJA KNJIŽNICA, Muzejski trg 1a/II – razstava Imeli smo ljudi bo trajala do konca dec.

GALERIJA LEONARDO – likovna dela Lojzeta Zavolovška.

IŠKA PRI IGU: AGENCIJA NATA – odprta je razstava slik in reliefov Jakoba Bazlja.

IZOLA: GALERIJA INSULA, Smrekarjeva 20 – fotografska razstava Jake Jerše.

JESENICE: RAZSTAVNI SALON DOLIK – skupinska razstava likovnih del članov likovne sekcije RELIK Trbovlje, do konca meseca; GALERIJA KOSOVA GRASČINA – razstavljen so črno-bele in barvne fotografije FK Triglavski narodni park, do 4. jan.

KAMNIK: RAZSTAVIŠČE VERONIKA – likovna razstava Skupina »Nova« – 20 let pozneje bo postavljena do 10. jan.

KOMENDA: GALERIJA ZALA – ilustracije razstavlja Irena Majcen, Miroslav Šuput in Nataša Prestor.

KOSTANJEVICA NA KRKI: LAMUTOV LIKOVNI SALON – X. grafični biennale jugoslovanskih otrok, do konca marca 92.

KRANJ: GALERIJA PREŠERNOVE HIŠE – literarno razstavo Prešeren in poezija odrešitve spremlja razstava akad. slikarja Milana Batiste; Ilustracije Prešernove pesmi; GALERIJA MESTNE HIŠE – novoletna prodajna razstava del članov Likovnega društva Kranj, v Srebrnišni dvorani pa razstavlja gorenjski zlatarji; GALERIJA LIPA – razstava slik akad. slikarja Bojana Bense.

LAŠKO: RAZSTAVIŠČE LAŠKI DVOREC – do konca meseca bo razstavljal akad. slikar Tomaž Kržišnik.

Tomaž Kržišnik – Razstavišče Laški dvorec, Laško

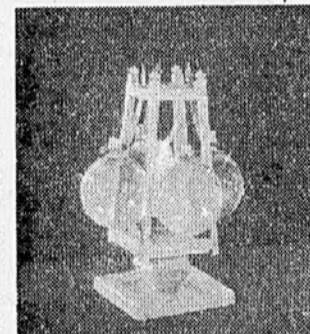
LJUTOMER: GALERIJA ANTE TRSTENJAK – na ogled so slike Ignaca Premoše, do 31. dec.

MORAVSKE TOPLICE: HOTEL AJDA – v razstavnem salonu bodo do 5. jan. postavljena olja slikarja Mirana Vrbnjaka.

MOZIRJE: GALERIJA MOZIRJE – do 27. dec. bo odprta mednarodna razstava grafičnih voščilnic.

MURSKA SOBOTA: GALERIJA KC MIŠKO KRANJEC, Kócljeva 7 – v petek, 20. dec., bo ob 18. uri odprt jubilejni 10. mednarodni biennial male plastike, ki bo na ogled do 20. febr.

NOVO MESTO: DOLENJSKI MUZEJ – razstava mojstrov domače obrti Jerneja in Mateja Kosmača z naslovom Iz domačih korenin bo odprta do 12. jan.; GALERIJA KRKA, C. herojev 45 – odprta je razstava Irene Polanec.

Jernej in Matej Kosmač, mojstra domače obrti – Dolenjski muzej, Novo mesto

smača z naslovom Iz domačih korenin bo odprta do 12. jan.; GALERIJA KRKA, C. herojev 45 – odprta je razstava Irene Polanec.

Praznični koncert v Smeltu

Pihalni orkester Godba Bežigrad vabi na praznični koncert, ki bo v soboto, 21. decembra ob 19. uri v Modri dvorani Smelta na Titovi 184. V zanimivem sporedu desetih skladb se bodo menjavali domači in tuji avtorji. Orkestru bo dirigiral Baki Jašari, koncert pa bo povezovala Vesna Tomc.

Nastopi skupine Igen

Predstava Potovanje v modro skupine Igen Studia za ples Celje bo tudi v tem tednu na sporedu v različnih krajih: v soboto, 21. dec. ob 10. in 11. uri v Kulturnem domu v Cerknici, v nedeljo, 22. dec. ob 16. uri v SLG Celje, v ponedeljek, 23. dec. ob 17. uri v hali Golovec v Celju – slavnostna 50. uprizoritev, v torek, 24. dec., ob 9.30, 10.30 in 11.30 pa bo predstava Potovanje v mo-

Mami za božič – darilo dveh kvartetov

Te dni so se člani New Swing Quarteta vrnili s kratke turnee po Švici, kjer so jih na nastopih v Zürichu in bližnjih krajih poslušali toplo sprejeli. V bližnjih dneh pa se, tako kot še marsikatera slovenska vokalna skupina, pripravljajo na serijo nastopov po Sloveniji.

Ljubitelje njihovega petja velja opozoriti na nekatere nastope, na katerih bodo prepevali domače in črnske božične pesmi: 21. t. m. bodo skupaj s tremi pevki (New Swing Singers) nastopili v Domžalah, dan zatem bodo v novogoriški diskoteki Odeon, na božični večer bodo peli v Celju v cerkvi sv. Duha, naslednji dan pa na Ptuj. Posebej pa se pripravljajo na nastop, ki bo 27. decembra.

Ta večer bodo pripravili večer z naslovom Mami za božič, na katerega bodo povabili zanimive goste: poleg pevk v New Swing Singers bodo peli pred oltarjem Franciskanske cerkve v Ljubljani tudi člani Big Ben Hit Quarteta! Marsikdo bo presenečen, saj ti mladi pevci pojejo tudi črnske duhovne in božične pesmi, poleg drugih, tako kot člani New Swing Quarteta. Prav ta izziv, da bi se na istem odru predstavila oba kvarteta, je vodil do pobude, da v Ljubljani vsi skupaj pripravijo lep glasbeni večer. Oba kvarteta bosta zapela svoj izbor znanih božičnih pesmi, nekaj pesmi pa bodo pripravili tudi za skupni nastop. Vstopnice so že v predprodaji pri Kompas. Big Ben Hit Quartet sicer prav tako NSO pridno nastopajo v ožji domovini. Tako vabijo na svoje koncerte v Brezje (22. t. m.), v portoroški Avditorij (25.), in v zamejski Štandrež v Italiji. (27.).

Oba kvarteta obljubljata, da to ne bo zadnji skupni nastop, saj bodo takoj po Novem letu verjetno nastopili na Sveti gori pri Novi Gorici.

dro prikazana tudi v Kulturnem domu v Slovenj Gradcu.

Portorož: Koncert in avkcija

Umetnost proti vojni se imenuje humanitarna akcija, ki se bo zaključila v soboto, 21. decembra (začetek prireditve ob 20.30) v portoroškem Avditoriju. Najprej bo na vrsti koncert znane Dubrovčanke – Tereze Kesovič, zatem pa bo javna avkcija 67 razstavljenih likovnih del slovenskih, hrvaških, zamejskih in italijanskih umetnikov, svoj prispevek pa sta dala tudi kipar z Japonske in angleška slikarka. Izkupiček je namenjen otrokom – žrtvam vojne in mestu Dubrovnik.

Tečaj retorike

Knjižnica Otona Zupanciča, enota Delavska knjižnica, Prešernova 30 v Ljubljani, prireja tečaj retorike, ki ga bo vodil priz-

Musica viva Kranj

Mešani pevski zbor Musica viva Kranj ob svoji 45-letnici prireja koncert, in sicer v soboto, 21. decembra ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma Primskovo v Kranju. Zbor vodi Nada Kos, program pa bo povezoval Janez Dolinar.

Živalski karneval CD

V ponedeljek, 23. in v torek, 24. decembra, bo v ljubljanskem Cankarjevem domu kar petkrat na sporedu simfonična matineja z zoološko fantazijo z naslovom Živalski karneval – francoskega skladatelja Camilla Saint Saënsa. Matineja je namenjena otrokom od sedmega do desetega leta starosti.

Bogdan Kladnik

TERRA MYSTICA

NEVAJADNO POTOVANJE PO SKRIVNOSTNI NARAVI

Z MULTIVIZIJO: 4 projektorji, 3 vzporedne slike, 280 barvnih diapozitivov, Hi-Fi stereo glasba

PETEK 20. XII. 91, OB 19^h

DVORANA, POD BANKO V CERKNICI

Kulturno priporočilo

Babica gre na jug – nov slovenski film

Pred nekaj dnevi je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani gala svetovna premiera novega slovenskega filma Babica gre na jug. Film je narejen v sodelovanju Vogue in Kline Production. Režiser filma (debitant), scenarist in avtor glasbe je Vince Vogue Anžlovar, nosilec glavnih vlog pa so Majolka Šuklje, Nataša Matjašec in Bojan Emeršič.

Film Babica gre na jug je postal razpiti, še predno je bil do konca posnet, poleg tega pa je zanimivo, da kandidira za nominacijo za Oskarja za najboljši neangleško govoreči film.

Omenjeni film sodi v kategorijo »erazy« (norih) filmov in se je vsekakor približal ravni svetovnega filma, kar slovenskim filmarjem bolj ali manj ne uspeva. Film je narejen profesionalno in hitro. Nedvomno je gledljiv, občinstvo je bilo na premieri navdušeno, težko pa bi isto rekli tudi za kritike.

Ne ve pa se, ali bo film Babica gre na jug kmalu ali sploh kdaj predvajan v rednem kinematografskem sporedu. Če bo, si velja ogledati ta režiserski derbi Vincija vogue Anžlovarja.

ALES ČARŠ

Domislice vesoljčka ALFA

RIŠE: ZVONE

Naši gradovi, dvorci in graščine

Šoštanjski Pusti grad

Mesto Šoštanj sicer bolj poznano zaradi velike onesnaženosti zraka, ki dandanes nikakor ne more privabiti izletnikov in turistov, toda če verjamemo vladnim obljubam, se bo tudi nad tem starim mestom nekoč razkadil dim. Ker pa bo na »čistilno akcijo« po vsej verjetnosti treba še dolgo dolgo čakati, se mora ge-

neracija sedaj živečih Slovencev pač zadovoljiti z ogledom mesta kljub dimni zavesi. Morda se kdo vpraša, kaj si je v Šoštanju sploh vredno ogledati. Že samo dejstvo, da je naselje nastalo že v 12. stoletju in da je dobilo trške pravice leta 1348, je dovolj velika zanimivost, ki zagotavlja vsaj kakšno ljudsko zgodico iz davnih časov, pa tudi kak kamen stare arhitekture.

neracija sedaj živečih Slovencev pač zadovoljiti z ogledom mesta kljub dimni zavesi.

Morda se kdo vpraša, kaj si je v Šoštanju sploh vredno ogledati. Že samo dejstvo, da je naselje nastalo že v 12. stoletju in da je dobilo trške pravice leta 1348, je dovolj velika zanimivost, ki zagotavlja vsaj kakšno ljudsko zgodico iz davnih časov, pa tudi kak kamen stare arhitekture.

Trške hiše nekdanjih veljakov so se res že tako posodobile, da nimajo pretirano občudovalcev. Kdor pa dvigne pogled nad staro mestno jedro, bo vesel ugotovil, da je najstarejša zgradba. Stari grad, še vedno vsaj delno ohranjena, čeprav le kot navadna razvalina. Trinadstropni kamniti stolp iz 12. stoletja na srečo stoji na dokaj nedostopnem in strmim pobočju, tako da tudi sodobni rušitelji trikrat premislijo, predno se poskušajo povzpeti do njega.

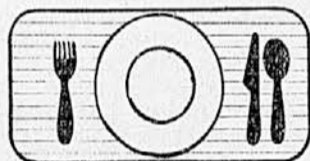
Predvsem je pomembno njegovo ime, kajti graditelji in lastniki posestev pod njim so dali ime tudi današnjemu Šoštanju. Prvotni nemški Schönstein (v dobesednem prevodu »lepi kamen«), so že naši predniki spremenili v bolj slovensko zveneči Šoštanj, ko pa so grad razdejali in ga opustili, se ga je prijelo novo ime – Pusti grad.

Zaradi starosti je grad zanimiv za zgodovinarje, kajti še vedno je dovolj sledov, po katerih se da določiti nekdanjo velikost in način gradnje. Odkrili so, da je imel grad obliko pravilnega kastela, pozidanega na pravokotni ploskvi. Utrdba ima značilno romansko zasnovano, kar ga uvršča med najstarejše pri nas.

Med lastniki so omenjene stare fevdalne družine, med njimi tudi Vovbržani, ki so ob izumrtju svoje šoštanjске lastnine prepuštili Frideriku Zovneškemu, začetniku vzpona kasnejših Celjskih grofov. Ti so s kratkimi presledki Pusti grad obdržali do leta 1456, ko je umrl zadnji Celjan.

Karkoli se je v resnici zgodilo, lahko zapišemo, da so grad takrat temeljito obdelali, kar se kaže tudi na visokem stolpu, kateremu manjka cela južna polovica in pa seveda v pomanjkanju ostankov drugih sestavin nekdanje močne in pomembne utrdbe, ki je za zgodovino pomembna vsaj zato, ker je dala ime mestu. Kdo bi tedaj pred stoletji lahko pomislil, da bo pod varno utrdbo nekoč živelo več kot tri tisoč ljudi in da bodo vsi pozabili na svojega starega stražarja. So mu mar že predniki zato dali ime Pusti grad.

VOJKO ZAKRAJŠEK

Še so dobre gostilne

Nebesa v Idriji

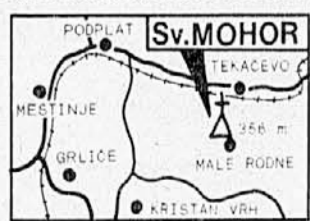
Najbolj znana idrijska gostilna je prav gotovo ta z lepim starim imenom Nebesa, ki je, tega so se menda stalni gostje najbolj razveselili, ob koncu oktobra spet prišla v zasebne roke. Pod Mercatorjevim vodstvom se je namreč nekje izgubila odlična ponudba hrane, zaradi katere v »starih Nebesih« nikoli ni primanjkovalo gostov. No, v novih časih bo na mizah spet zavladala stara ponudba, kar pomeni, kaj drugega kot odlični in znameniti idrijski žlikrofi. Specialiteta, ki sicer ni nikakršna umetnost, ima veliko častilcev. Priprava le-teh namreč zahteva kar precej časa, zato so se v gostilni odločili, da jih pripravljajo tudi za tiste, ki nimajo časa posedati za gostilniško mizo. Enostavno jim žlikrofe pripravljene za v loncu, zavijejo. In še nekaj; Nebesa so odprta vsak dan od 8. do 23. ure, žlikrofe pa gostje lahko naročijo še tik pred koncem delovnega časa. Dobra poslovna poteza se že obrestuje. Gostje se množično vračajo. Še telefon: (065) 71-630.

(razglednik)

Mohor nad Mestinjščico

Mestinjščica izvira zahodno od Rogaske Slatine in teče najprej proti zahodu do Podplata. Tam zavije rečica proti jugu. Pri Mestinju sprejme Lamberžico, malo niže pa še Šmarski in Dragomilski ter Zibiški in Tinski potok. Mestinjščica se pri Atomskih toplicah izliva v Sotlo.

Nad tistim delom Mestinjščice, ki teče od izvira proti Podplatu, se na južni strani vzpenjajo nevisoki griči. Na enem od njih se je vgnezdila mala vas Male Rodne. Na Malih Rodnah stoji na vrhu holma cerkev sv. Mohorja in Fortunata. Tudi kraj se je vse do leta 1961 imenoval Sveti Mohor. Vasica, ki je le dobre tri kilometre oddaljena od Rogaske Slatine, leži v slikovitem in prijetnem okolju med vinogradi, sadovnjak-

ki, njivami, vrtovi in redkimi hostami. V vasi je gotovo več ljudi, ki odhajajo na delo v Rogaske ali še kam drugam, kakor pa pravih kmetov, ki žive samo od kmetovanja.

Cerkev na holmu je poznogotška iz časa okrog leta 1500. V 17. in 18. stoletju so jo prezidavali in dopolnili. Lepa arhitektura in lepa oprava. Veliki oltar prav letos praznuje okroglo obletnico, saj so ga naredili leta 1691.

Z vrha holma, od cerkve, seže pogled daleč proti jugu do Bohorja in Vetrnika, do zagorskih hribov na Hrvaškem in Sv. Eme nad Sotelskim jezerom pri Atomskih toplicah. Na severu se dviga mogočni Boč, na severovzhodu pa Donacka gora.

D. K.

ZIMA ZIMA BELA

V deželici priklenjenega polža

Razgibana dolenska pokrajina med Muljavo in Višnjo Goro ima pod svežo snežno odejo kaj romantičen videz. Vmes se dviga še Polževo, kjer se s pobočij na višinah razgleda, pa bo kar dovolj razlogov, da usmerimo korak na jugovzhod od prestolnice. Pripravite zemljevid Ljubljana – okolica (1:50.000, 1990) ali karto občine Grosuplje, za vse ceste, koder bomo hodili, pa naj vas ne skrbi, saj jih pozimi pluzijo.

Od doma gremo kar pozno, ko se jutranji mraz že unese, za zdravljenje novoletnega mačka je to idealna priložnost. Avtobus iz Ljubljane odpelje ob 10.45 (vsak dan, smer Zužemberk – Novo mesto – Črnomelj), v Muljavo prispe ob 11.36. Na voljo je tudi zgodnejši ob 8.15 iz Ljubljane (vsak dan, proga Alpetourja z Jesenic v Črnomelj), ob 9. uri je že v Muljavi. Na avtobusni postaji pa morate povprašati, če vozita tudi 1. januarja. Iz Novega mesta po dolini Krke v Muljavo odpelje avtobus ob 7.12 (vsak dan), ob 10. uri (delavnik) in 11.45 (nedelja in praznik).

Josip in Janez

Na Muljavi je na ogled dvoje znamenitosti: rojstna hiša pisatelja Josipa Jurčiča, preurejena v muzej in podružnična cerkev Marijinega vnebovzetja, ki jo je leta 1456, po naročilu stiškega opata, poslikal Janez Ljubljanski.

Od gostilne Obršček (zaprto

Višnja Gora na bakrorezu v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske (1689).

ob sredah), kjer ustavi avtobus, pridemo do cerkve tako, da gremo nekaj korakov nazaj proti Ivančni Gorici in nato na desno po asfaltirani cesti med hiše (markacije). Ključarji so doma – kot se spodobi – pri Mežnarju, to pa je prva hiša ob cesti za obnovljeno cerkvijo. »Ko jo je poslikal Janez Ljubljanski, je spadala med najkakovostnejše spomenike tega obdobja pri nas.« je zapisal dr. Stane Mikuš v Umetnostozgodovinski topografiji grosupeljske krajine (1978). V brošuri Muljava (Obzorja Maribor) pa preberemo, da je najimenitnejši del opreme glavni oltar, ki sodi med najlepša rezbarska dela na Kranjskem v 17. stoletju. Lep je tudi gotski kip sedeče Matere Božje z detotom (iz 15. stoletja).

Od cerkve se vrnemo nazaj do gostilne in z glavne ceste zavijemo na desno; asfaltirana cesta nas bo peljala mimo Jurčičeve hiše. Muzej je od 1. novembra do 1. aprila zaprt, vendar skupinam odprejo, če se najavijo na telefon 061 772-304 (Zavod za kulturo in izobraževanje Grosuplje). Kdor pa je že na Muljavi naj potrkaj pri hiši zaven muzeja (na desni strani ceste, pišejo se Kutnar) in zna se zgoditi po tistem: kdor trka se mu bo odprlo.

Razgledna planota

Na Polževo gremo naprej po cesti, ki nas bo vodila na planoto, kjer že vidimo nekaj streh. Za prvimi hiškami vasi Oslica se asfalt in ob njem markacije s pripisom

Lj – Zg (Bratska planinska pot Ljubljana – Zagreb) obrnejo v desno, mi pa gremo po makadamu v levo in narahlo navzdol. Skozi gozd se cesta vzpenja in ko pridemo na asfalt tik pred vasjo Velike Vrhe (504 m) se nam z leve pridružijo markacije TV transverzale. Gremo naravnost skozi vas, čeprav se med hišami markacije TV odcepijo v levo (tam je lepa peš pot na Polževo, vendar v snegu povprašajte domačine, če je shojena). Pri priči smo v vasi Male Vrhe, odpre se lep razgled na dolino, kjer leži Muljava in na dolensko gričevje. Cesta gre skozi gozd, spet se pojavijo markacije, potlej pa se odpre pogled na sever: v dolino na Ivančno Gorico in na Alpe v ozadju. Tik nad vasico Zavrtače pridemo na asfalt. Cestni smerokaz nam pove, da je na Polževo (na levo) le še kilometer poti.

Po približno poldrugi uri hoje od Muljave smo že pri Domu na Polževem (630 m). Zdaj je v novih (zasebnih) rokah. Odprto imajo vsak dan od 12. do 22. ure, na voljo so tudi prenočišča (telefon 061 784-008). Postrežbo s pečenicami in krvavicami, gobjimi jedmi, ribami itd. Nad domom je smučišče, obratuje tudi vlečnica.

Splača se ob vlečnici povzpeti na vrh, kjer je levo za robom cerkva Sv. Duha z lepim gotičnim portalom. S smučišča je širen razgled na sever in proti Ljubljani, z vrha pa na jug, tja dol v ribniško in kočevsko deželo.

si se za gasilskim domom markacije odcepijo v desno, čez Pristavo in mimo grajskih razvalin pripelje steza do Višnje Gore. Povprašajte domačine kakšna je ta pot; v mokrem, še posebej pa v snegu, vam jo bodo odsvetovali. Zato gremo kar naravnost po cesti, ki v gozdu krepko izgublja višino. V mrazu zna biti poledečena zato še posebej pazite na takšni podlagi še bolj neboljgjen kot pešci. Kmalu smo na križišču: to je nekdanja glavna cesta Ljubljana – Novo mesto in vas Peččenik. Na desno navzdol bomo šli po nekdanji zloglasni višnjegorskem klanecu. V davnih časih so ga furmani preklinjali vsaj tako srdito kot brezjanskega na Gorenjskem ali trojanskega na Štajerskem. Ko smo v dolini čez potok bo cestni smerokaz ukazal na levo proti Ljubljani. Če se nam mudi na vlak bomo zares zavili po tej cesti, če ne pa bomo šli kar naravnost mimo gradu na desni, kjer je zdaj vzgojno izobraževalni zavod in že bomo v središču Višnje Gore (380 m). Na ovinku pri osnovni šoli se nam bodo z desne priključile markacije, ob katerih bi prišli, če bi v Kriški vasi zavili čez Pristavo in mimo razvalin Starega gradu (privikrat je omenjen že leta 1154) v dolino. Od doma na Polževem do Višnje Gore je uro in pol hoda.

Mini mini mesto

Smo v kraju, razglašenem za mesto že leta 1478, danes pa tega naziva – vsaj uradno – nima. V 16. stoletju je štela Višnja Gora 60 hiš, od teh je bilo 29 gostiln, pove kronika. Znani so bili močni cehi kovačev in čevljarjev, v mestu so živeli številni trgovci. Bilo je obdano z obzidjem, simbol mesta pa je bil in je tudi danes – priklenjeni polž.

Korakamo po Mestnem trgu, ko pa bo cesta ostro zavijala v desno bomo pred hišo Mestni trg 55 krenili v levo in se po Sokolski ulici spustili s hriba do ceste pred gostilno Šerek (odprto od 7. do 22. ure). Blizu je železniška postaja, avtobusna pa tik zraven pred trgovino, ki ima napis Železnina (avtobus proti Ljubljani ustavi na tisti strani ceste, kjer je lesena čakalnica). Nekaj korakov na levo ob železnici je elegantna gostilna Pri Volku (zaprto s ponedeljkih). Z domačimi klobasami in drugimi dobrotami postrežejo v obeh gostilnah.

Vlak iz Višnje Gore v Ljubljano odpeljejo ob 14.39 (vsak dan); 15.47 (od ponedeljka do petka); 16.13 (ob nedeljah); 16.40 in 18.44 (vsak dan), avtobusi pa ob 15.34, 16.34, 18.14 in 19.19 (od ponedeljka do petka), ob 17.54 (sobota) in 18.29 (nedelja in praznik).

M. P.

Je že taka navada, da gospodnje v prazničnih dneh postavijo na mizo kaj »boljšega«, pa čeprav je treba seči globlje v žep, in si vzeti več časa za kuho. Predlagam naslednji božični menu: karfižno juho z opečenimi žemljicami, puranove zrezke po istrsko, za posladek pa jabolčni narastek po primorsko.

Kremna karfižolna juha

Za to odlično juho potrebujete: Srednje veliko karfižolo, 2 žlici masla, 2 žlici moke, 1 dl kisle smetane, strok česna, ščepec popra, noževo konico mletega puškarnega oreška, pol žlice sesekljane peteršilja, sol in poldrugo žemljico.

Očiščeno, oprano in na cvetke natrgano karfižolo skuhajte v rahlo osoljeni vodi. Ohladite malo, in v mešalco zdrobite skupaj z vodo v kateri se je kuhala. Na maslu napravite svetlorumeno prežganje in ga zalijte z »zmiksano karfižolo«, dodajte dišave – strt česen, muškati orešek, dolijte vročo vodo, da bo gostota juhe pravšnja, dosolite če je to potrebno, poprajte, izboljšajte juho s kislo smetano, predno postžeteza potresite še s sesekljanim peteršiljem in z na drobno kockice narezanimi, ter na maslu prepraženimi žemljicami.

Puranovi zrezki po istjsko

Za 4 osebe potrebujete: 70 dag puranovih prsi, 8 dag pršuta, prav toliko olja, masla in sira (edamec najbolj ustreza), 20 dag šampinjонов, 6 dag moke, 2 stroka česna, 4 žlice kisle smetane, 4 žlice belega vina, 1 žlica zelenega peteršilja, sol in 17 dag koruznega zdroba. Namesto tega lahko uporabite že kuhano polento, ki jo je moč dobiti sedaj že v nekaterih prodajalnah.

Puranove zrezke narahlo potolcite, zavijte vanje rezino pršuta in rezino sira. Zašpilite z zobotrebecem, jih na eni strani pomokajte, položite jih na nepomokano stran v vroče olje in jih na obeh straneh rumeno zapecite. Vzemite jih iz ponve in jih držite na toplem. Raztopite maslo, dodajte strt česen, ko ta čez hip dva zadisi pridajte narezane šampinjone, malo prepražite, zalijte z vodo ali juho, solite, prilijte belo vino, smetano in potresite s peteršiljem, ko zavre je omaka nared.

Na krožnik dajte najprej rezino polente, na njo položite zrezke (zobotrebec odstranite), in prilijte z gobovo omako.

Postrežite s solato po želji in okusu. Zraven sodi seveda lahko belo vino.

Jabolčni narastek po primorsko

Za to lahko prebavljivo in hitro pripravljeno sladico potrebujete: 60 – 70 dag jabolk, 4 žlice sladkorja, 4 jajca in nekaj masla za premaz pekača, za dišavo pa zavitek vanilinskega sladkroja.

Oprano, očiščeno in narezano jabolka skuhajte z dvema žlicama sladkorja. Ko so kuhana jih pretisnite (spasirajte). S preostalima dvema žlicama sladkorja penasto umešajte rumenjake in maso zmešajte z jabolčnim pirejem. Iz beljakov stepite trd snega in ga narahlo umešajte pireju. Z maslom dobro premažite pekač, na polnite z zmesjo, dajte v ogreto pečico ter ga najprej nekaj minut pečite z manjšo temperaturo, nato pa jo povečajte. Ko zarumeni je pečen. Posujte ga z vanilijevim sladkorjem.

Poskusite in ne bo vam žal.

TV OPOZORILO

Dr. Robert Jungk

Nedeljska Pressestunde (TV pogovor novinarjev z gostom) prvega programa ÖRF je predstavila še zadnjega predsedniškega kandidata, profesorja Roberta Jungka, ki se poganja v predvolilni boj za Hofburg kot predstavnik Zelene alternative.

Salzburški mislec, novinar, publicist in znanstvenik je skeptičen do članstva v Evropski skupnosti, kamor si Avstrija tako želi: boji se vojaškega bloka in gospodstva Bruslja nad Evropo. Po njegovem naj bi imela v bodoči Evropi Avstrija nekakšno avtonomno vlogo.

Sedemdesetletni možak, ki mu kot kaka rdeča nit pacifizem uravnava življenje, in ki je vedno po časopisju napak citiran, je razočaran socialisti. Meni, da je socializem še vedno velika ideja. Njegov portret bi lahko tu sklenili, ker bo še v prvem krogu volitev svojo bitko izgubil. Zaradi »socialistične« usmeritve in zaradi nasprotovanja vstopu republike v ES. Ker pa ga volilni odstotki sploh ne zanimajo, ker postaja v svetu nevarno že to, da v odstotkih premišljujemo, bomo njegovim razmišljanjem sledili do kraja. Rudolfa Streicherja (kandidata socialdemokratov) Jungk ne bi priporočil volilec, ker se osebno zavzema za evropsko armado: Thomasa Klestila (kandidata ljudske stranke), ki ga sicer osebno zelo ceni pa zato ne, ker se zavzema za gospodarstvo, ki ni sprejemljivo. O gospe Heide Schmidt (liberalna stranka) ne govori, ker nje preprosto ni, za njo je nekdo drug in bi si zato od nje, ki jo pomiljuje, želel vsaj enkrat v času predvolilnega boja, da bi se z enim samim stavkom distancirala od svojega strankarskega prvaka Jörga Haiderja.

Vse štiri etablirane avstrijske parlamentarne stranke so tako predstavile vsaka svojega naslednika dr. Kurta Waldheima. Katerikoli izmed njih – največ šans ima Streicher (SPÖ) – pa bo nedvomno Avstrijo uspel potisniti iz »predsedniške« izolacije, ki so si jo njeni ljudje nakopali sami leta 1985, ko so si za predsednika izbrali diplomata in oficirja Löhrove divizije z neverjetno slabim spominom na Grčijo, jugoslovansko Kozaro in podobne zgodovinske masakre.

B. G.

Pri Periskopovih doma

Ekipa Periskopovcev se je ponovno zbrala in s polnim zagonom začela pripravljati oddaje, ki bodo rdeča nit v mladinskem zimskem programu.

»Urednik nam je naročil, naj pripravimo nekaj veselega za zimске počitnice, hkrati pa ne zahtevnega. To seveda pomeni, da nimamo možnosti snemanja na terenu, kar smo dosedaj Periskopovci tako radi počeli. Presečili se bomo v studio in ko se mi je zastavilo vprašanje, kaj zdaj narediti v studiu,« pravi urednica Tatjana Trtnik, »so mi prišle na misel v zadnjem času vedno bolj priljubljene in popularne ameriške in angleške družinske serije. Periskopovci smo bili že od nekdanj prava družina, mene so imeli kar za mamo oddaje, tako je manjkalo samo še korak do tega, da postanemo televizijska družina.«

Rečno, storjeno. Periskopovci bodo v pičlih šestih dneh posneli šest oddaj Pri Periskopovih doma. Kljub dobri volji in delovnemu članu pa vseeno ne gre vse tako lahko. Nikakor se ne morejo dogovoriti, kdo bo kdo. Blažka je zaljubljena v Robin Hooda, Rok je seveda ljubosumen, kot vedno. Desa bi bila rada mama. Jos je bolj za zgago (kot vedno) in tako se je v sicer urejeni Periskopovi družini kar naenkrat odprl kup problemov. Da niti ne omenjamo, da ima vsak svoje vzornike in iluzije, ki kot ponavadi niti približno ne gredo skupaj. Pa še v resnici imajo smolo. Roman Končar ali Romc, kakor mu pravijo, je bil operiran na hrbtenici. Družina brez očeta pa ni več prava družina in Rome naj bi prevzel vlogo glave družine. Vendar so se Periskopovci tudi tokrat znašli. Pri zdravniku so si izprosili dovoljenje in Rome bo lepo v postelji, saj mora strogo ležati, družina Periskopovcev pa bo imela svojega očeta.

Doslej se Periskopovci hodili križemkražem po deželi in si ogledovali različne zanimivosti. Zdaj, ko so se odločili za bolj družinsko življenje, bodo take ekskurzije seveda odpadle. Zato pa bo k njim prišlo toliko več gostov, saj stari prijatelji in znanci niso pozabili naje. Če ne prideš ti k njim, pridejo oni k tebi. Tako se je napovedal Tomaž Domicelj, Arsen Dedič in stara prijateljica Periskopovcev Tajči. Vlado Kreslin in verjetno še kdo, če bo le utegnil priti, saj so peveci na koncu leta takorekoč razprodani.

S Periskopovci sta se tokrat družila dva režiserja, oba že stara sodelavca pri oddajah. Prve tri oddaje je režiral Franc Arko, druge tri pa Igor Šmid. Kaj vse se bo dogajalo pri Periskopovih doma, ali se bodo ujeli kot prava, zglebna televizijska družina, boste lahko presodili sami. Prva oddaja bo na sporedu 23. decembra dopoldne, nato pa še 24., 26., 27., 30. in 31. decembra. Pristržno vabljeni k Periskopovcem na dom!

Pratika prireditev

Od 20. do 29. decembra bodo v Postojnski jami pripravili **žive jaslje**. V čudežni vasi podzemskih dvoran bodo postavili izvirno inačico jaslje kot neposredni naslednik stare božične tradicije. V Črnomlju bo od 20. do 31. decembra **Novoletni direndaj**. V petek, 20. decembra, bo v Bohinjski Bistrici **Koncert slovenskih ljudskih pesmi** in viž ansambla Trutamora Slovenica. V Portorožu bo v soboto, 21. decembra **Dobrodelni koncert za Dubrovnik**, v nedeljo, 22. decembra, pa prikaz letošnje slovenske filmske produkcije na **Slovenskem filmskem maratonu**. V sredo, 25. decembra bodo v portoroškem Avditoriju pripravili **Božični koncert** v izvedbi Bis band hit kvarteta in dirigentom Hubertom Bergantom. Na Bledu prireja Surf snowboard klub Bled v soboto, 21. decembra, **otvortveno tekmo v paralelnem slalomu** na Pokljuki pri hotelu Sport. V ponedeljek, 23. decembra, bo v Festivalni dvorani na Bledu **Božični koncert** v izvedbi glasbene skupine Betel iz Murske sobote. V soboto, 21. decembra in v nedeljo, 22. decembra, bodo v Kranjski Gori organizirali tekmovalne igre za **evropski pokal v alpskem smučanju**. V Celju bo v torek, 24. decembra na Tomšičevem trgu **Božični promenade koncert** v izvedbi pihalnega orkestra Emo iz Celja. V Mariborskem dvorani tabor bo v nedeljo, 22. decembra, **novoletno rajanje**, v ponedeljek, 23. decembra pa bo v Stolni cerkvi **Koncert božičnih pesmi** v izvedbi ljubljanskega okteta. V hotelu Orel v Mariboru bo od 22. do 30. decembra potekalo **1. državno prvenstvo v šahu za mladince**.

Božična Sova

»Praznična Sova bo še boljša kot ta, ki razveseljuje gledalce ob poznih večernih, nočnih urah oziroma ob zgodnjih popoldanskih urah čez vse leto.« so se pohvalili v filmski redakciji. Za Božični večer so pripravili film **Mojzes**, epski spektakel v dveh delih. Naslovnega junaka je igral veliki ameriški zvezdnik Burt Lancaster. Zgodba pripoveduje o življenju in delu Mojzesa, pokončnega moža in mučenika, ki je popeljal svoj tlačen in prezirani narod iz suženjstva v obljubljenno deželo. Mnogo je bilo postaj v njegovem požrtvovalnem življenju, v vseh preskušnjah pa se je izkazal kot pravi junak.

V času božičnih praznikov, 26. decembra, bo v Sovi stekla tudi nova nadaljevanka Šcherzadada. Francosko-nemško-italijanska nadaljevanka pripoveduje o junakinji Tisoč in ene noči. Ze tako pravljčni svet je v nadaljevanki obogaten še z vrsto fantastičnih domislic: zgodba se preliva iz starega Bagdada v naš čas, vrsta likov ohranja pravljčne poteze, hkrati pa parafrazira stereotipe sodobnosti, recimo diktatorja »banana republike«. Seveda pa ne manjka humorno obarvane erotike, kajti svet tisoč in ene noči ni samo svet magične besede, ampak tudi ljubezni.

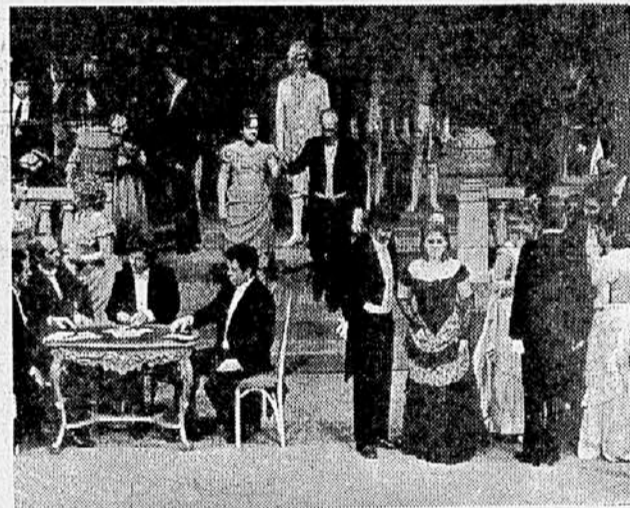
Traviata iz mariborske opere

V času božičnih praznikov bo TV Slovenija neposredno prenašala predstavo mariborske opere – Verdijevo Traviato.

Gledališko postavitev je režiral Wazlaw Orlikowsky, dirigent je Stane Jurgec. Traviata je nastala po Dumasovem gledališkem delu Dama s kamelijami, s katerim se je Verdi prvič srečal leta 1852. Dumasova zgodba govori o lepi,

sti: v svoji mladostni naivnosti si Alfred niti predstavljati ne more, da bi se mogla ženska, kakršna je bila Violetta, žrtvovati za mir in blagostanje njegove družine in se odpovedati zvezi z njim. Alfred je v svojem ljubosumnem besu zmožen strahotno razžaliti Violetto, vendar, ko mu oče pojasniti stvari, je že prepozno.

Tragičnost na eni strani, liričnost in zanos na drugi strani ter

bolehni kurtizani, ki se želi poigrati z mladim Alfredom, a ga pri tem vzljubi in s svojo ljubeznijo nakopje rodbini Germont resne težave, tako da jo pride Alfredov oče prosit, naj sina zapusti in s tem reši njihovo rodbino. Iz nje diha čas, ko je nastala, čas romantike z vsem usmiljenjem za malega človeka, ki ga je okolje napravilo nesrečnega in mu okolica ni dala možnosti, da bi postal enakopraven član človeške družbe. Tež osrednji niti je dodana zgodba o Alfredovi ljubosumnosti.

mnohi dramatični konflikti na tretji strani so Verdiju dajali obilo priložnosti, da je z njimi zgradil trajno umetnino. V celoti je Verdijevo »nezgodovinska« opera dokaz velike skladateljeve sposobnosti za preprost, poglobljen izraz brez iskanja zunanjih efektov, za človeško notranjost, ki jo pretresajo strasti, viharji in ljubezen.

Traviata iz Mariborske opere bo na programu TV Slovenija v petek, 27. decembra, ob 20. uri na drugem programu.

Počitniški program za otroke

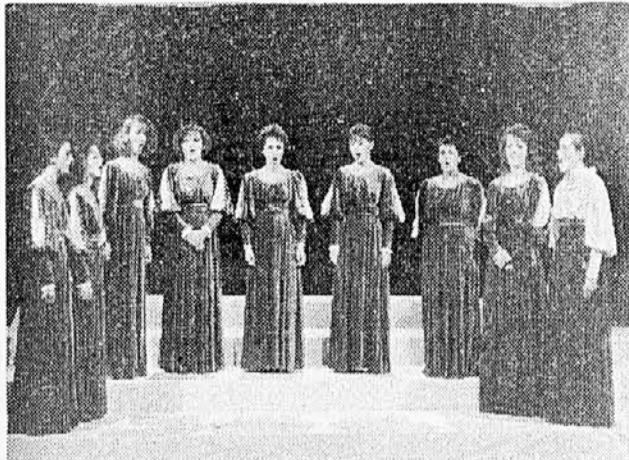
Za letošnje božične in novoletne praznike, ko bodo imeli otroci počitnice od 23. decembra pa vse do 5. januarja, so v uredništvu otroških in mladinskih oddaj pripravili posebne programe. Zimski čas s svojo mrzlo belo snežno odejo in toplo pečjo, ob kateri sedi babica, je kot nalašč za pripovedovanje pravljice. Tako bomo vsak torek do konca decembra spremljali pravljice iz serije **Pravljice iz mavrice**. Scenarij sta po pravljicah Janeza Bitenca napisal Boštjan Korbar in Igor Palčič. Scenografija, kostumografija in likovna upodobitev je delo Eke Vogelnik, koreografija je bila Jana Kovač, glasbo pa je napisal Ladjo Jakša. Serijo glasbenih pravljic je režijsko upodobila Andreja Humar Gruden.

Urednica Evelina Umek pa je pripravila serijo ljudskih pravljic Zlati prah, kjer pravljice pripoveduje igralka Zvezdana Mlakar. Pravljčarka je v resnici nenavadna, kot je nenavaden svet, ki

v njem živi. Njen dom je poln zanimivosti po policah, v steklenih vitrinah na stenah in spadajo v nek drug, morda prijaznejši čas. Pravljice, ki jih pravljčarka pripoveduje sebi in otrokom, je prekril zlahkni prah časa.

Poleti so v uredništvu otroškega in mladinskega programa posneli kratki igrani film Urškinje ljubezni ali Mama za rezervo. S tem filmom TV Slovenija letos prvič sodeluje v Evrovizijski izmenjavi otroških igranih filmov. Junakinja filma je štirinajstletno dekle Urška, ki bi želela komaj začeto življenje izpolniti z najlepšimi doživetji. Pri tem jo ovirata sedemletna sestra Martina in štiriletni bratec Toni. Zanju mora skrbeti skoraj tako kot prava mama in ko se zaljubi v sošolca, mlajša sestra to spremembo seveda opazi. Vendar se, tako kot v vsakem dobrem otroškem filmu, ne zgodi nič hudega in vse se srečno konča. Delo je režiral Anton Tomasič, na sporedu pa bo 31. decembra.

Glasbeni božični program

Za božični večer pripravljajo v uredništvu glasbo in balet več glasbenih oddaj. Božično glasbeno vzdušje začne oddaja **Pet božičnih pesmi**, ki je bila pred dvema letoma televizijski debut vokalne skupine Ave. Medtem so se uveljavili na koncertih, osvojili zlato odličje na Naši pesmi, razširili spored in polni načrtov delajo dalje.

Angleška televizija Thames je posnela **božični oratorij Hectorja Berliozja**, ki ga je v letu 1851 navdahnila svetopisemska zgodba. Ustvaril je oratorij z izjemno močjo in strastjo, v katerem sledi sveti družini od Jezusovega rojstva v Betlehemu do Egipta. »Delo je posneto v studiu«, pravi redaktorica Danica Dolinar, »kjer pristno okolje nadomeščajo umetnine slikarjev Botticellija, Millaisa, Leara in Holmama Hunta. Plešejo izvrstni plesalci Kraljevega baleta v koreografiji Waynea Eaglinga, oratorij pa izvajajo komorni orkester in solisti Covent Garden. Glyndebourne in angleške Nacionalne opere pod taktirko Philipia Ledgerja. Oddaja Kristosovo otroštvo bo na sporedu 24. decembra ob 21.20 na prvem programu TVS.

Glej, svetloba! je naslov oddaje, v kateri se bo predstavil nonet Vitra iz Ribnice pod vodstvom Bernarde Kogovšek: »V tej oddaji smo skušali s pesmijo oziroma

ma z izborom in razvrstitvijo pesmi ponazoriti Kristosovo rojstvo in božjo slabo. Prva pesem ima naslov Bodi pozdravljeno in zadnja Slava Bogu na višavah. Vmefš se zvrstijo pesmi domačih avtorjev – Mesto Betlehem počiva, Zveličar nam je rojen zdaj. Glej zvezde božje, V daljavi zvonijo božični zvonovi in Polnočni zvon. Vse te pesmi so izšle tudi na kaseti, ki jo je nonet izdal lani v samozaložbi z naslovom Polnočni zvon.

Oddaja bo na sporedu 24. decembra ob 23.30 pred polnočnico.

Po polnočnici, ki jo bo TVS letos neposredno prenašala iz Tolmina in jo bo komentiral dr. Drago Klemenčič se bodo oglašile slovenske božične pesmi.

Režiser Edi Majaron je prišel na idejo, da bi posneli najlepše slovenske božične pesmi in jih slikovno obogatil s predstavitvijo Plečnikovih svečnikov. Svečniki so prav gotovo manj znani del Plečnikovega ustvarjanja in zato za gledalce toliko bolj zanimivi. Kje vse ste jih našli?

Velik del Plečnikovih svečnikov hrani žena Edija Majarona, potomka nekdanjega kustosa muzeja v Ljubljani,« pripoveduje redaktorica Jasna Novak, »delno pa so ohranjeni v dveh ljubljanskih muzejih v Plečnikovi Frančiškanski cerkvi v Šiški in v Ciril Metodovi cerkvi za Bežigradom.«

PREGOVORI

Gneča starih in novih patronov

Tako kot sta bila minula dva tedna sušna s pregovori najbolj priljubljenih slovenskih svetnikov, je teden, ki je pred nami, poln pregovorov, kajti očitno je, da je okrog Božiča slovenska ljudska modrost prenosorazmerna z obiljem, ki vlada na božičnih mizah. Pa še nekaj je zanimivo, da se okrog Božiča slovenski ljudski patroni upajo prerokovati na daljšo dobo. Tako vremenska napoved na Slovenskem velja **ZELEN BOŽIČ – BELA VELIKA NOČ**, oziroma **BOŽIČ NA TRATI – VELIKA NOČ ZA PEČJO**. Ker nas je zima obradovala z nizkimi temperaturami že pred skoraj dvema tedni, res ni verjetno, da bomo imeli sneg za Veliko noč, čeprav nam **Z ROKO NA SRCU** moram priznati, da imam stupenega mraza **ČEZ GLAVO**.

Toda, kjer je gneča s pregovori, pride tudi do raznih dvomov, ko soočimo te pregovore. Tako pregovor pravi **DEŽ IN VETER PRED BOŽIČEM, KOPLJE JAMOR RAD MRLIČEM**. Ampak ne vem, kaj so se živi ljudje zamerili sadju, kajti drug pregovor pravi **NA BOŽIČ VETROVNO, OB LETU BÓ SADIJA POLNO**. Po teh dveh pregovorih sodeč je sadje zelo nezdrava hrana, čeprav nas zdravniki prepričujejo o nasprotnem. Še večjo zmedo v pridelek sadja pa vnese sveti Štefan, ki zatrjuje: **ČE ŠTEFAN (26. decembra) BURJO PRINESE, VINOGRADNIKU PRIDELEK ODNESE**.

Torej v teh dneh je enkrat veter ugoden za sadje, naslednji dan pa spet ne, mimogrede pa je lahko še smrtonosen. Edina ugodna varianta bi torej bila, da bi bilo 24. decembra mrzlo zimsko vreme, brez vetra in dežja, da ne bi bilo preveč merličev, naslednji dan, za Božič, bi se moralo razpihati, da bi bilo potem veliko sadja, nekar bi naslednji dan moral veter spet prenehati, da bi bilo še grozdja veliko. Toliko **KROMPIRJA** naenkrat pa Slovenci le ne moremo zahtevati od naših patronov oziroma vremena.

Sicer pa je prihodnji teden znan ne le po staroških svetnikih ampak tudi po novodobnih. Tako ima na 21. decembra svoj rojstni dan veliki Stalin, za katerega je v decembrski številki Pionirja iz leta 1947 pisalo: **STALIN JE NAJVEČJI PRIJATELJ JUGOSLOVANSKIH OTROK**. Te dobrote se tedanjji otroci še zdaj, ko so odrasli, spominjajo z neizmerno žalostjo. Pa ne po Stalinu. Naslednjega dne 22. decembra, pa bo jugoslovanska ljudska armada praznovala svojo petdesetletnico. No, medtem je prenehala biti **LJUDSKA**, pa tudi **JUGOSLOVANSKA**. In kot vse kaže na Hrvaskem, v katerem tudi **ARMADA** ne bo več...

Bogo Sajovic

NEDELJA, 22. decembra Mitre (Mito), Franka, Mina Sonce vzide ob 7. uri 41 minut, zaide ob 16. uri 20 minut. Dan je dolg 8 ur 39 minut.

TV

SLOVENIJA I

- 7.45-1.05 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.00 VIDEO STRANI
8.10 ŽIV ZAV
9.10 TELOVADKA
9.40 GLASBA SKOZI ČAS
10.40 GARFIELD IN PRJATELJI
11.05 PRIŠEL ČAS JE KROG BOŽIČA
12.00 CHARLIE CHAPLIN: ZA KULISAMI
12.30 TV DNEVNIK I
12.40 VIDEO STRANI
13.30 KRIZKRAJ, ponovitev
14.40 JOHANN SEBASTIAN BACH
15.25 SOVA, ponovitev
20.20 SANJARJENJE
21.45 ZDRAVO
23.05 TV DNEVNIK III
23.40 SOVA
RAZREDNIK
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II

- 9.50 St. Anton: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (M), prenos 1. teka
12.50 St. Anton: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (M), prenos 2. teka
14.00 PROGRAM HITV
19.30 TV DNEVNIK: HITV
V:F7 20.00 SVET NARAVE
20.50 GRAN PARADISO
20.50 DRUGAČNE ZVEZDE
21.20 CIKLUS FILMOV JACQUESA TATIJA
23.15 Kranjska gora: EVROPSKI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (M), posnetek
23.45 YUTEL

KOPER

- 13.00 ŠPORTNE ODDAJE, ponovitev
14.30 ODDAJA V ŽIVO, ponovitev
15.30 PRIBEŽNIKA
16.50 AKTUALNA TEMA, ponovitev
17.30 FOXFIRE, PONOS RASE
19.00 TV DNEVNIK
19.25 SODELAVCI
20.30 BOJNI KLIC
22.15 ZREBANJE LOTO
22.20 TV DNEVNIK
22.30 SODELAVCI
23.20 ŠPORTNA RUBRIKA

A KANAL

- 9.00 PONOVI TEV PROGRAMA PREJŠNJE NEDELJE
ČAS VOLKOV
12.00 TEŽAVNA VZGOJA
20.00 NADJA
22.00 KAKOR VAM DRAGO

HRVAŠKA I

- 7.25 DOBRRO JUTRO, HRVAŠKA
7.30 POROČILA
7.35 TV KOLEDAR
7.50 PREGLED TISKA
8.00 POROČILA
8.05 VRTINEC
9.05 DOKUMENTARNI PROGRAM
10.00 POROČILA
10.05 CARNEGIE HALL
11.05 PROGRAM ZA OTROKE
12.00 POROČILA
12.05 PLODOVI ZEMLJE
13.05 VKLJUČITEV
13.35 REPORTAŽE, TV IZBOR, TISK

- 14.00 POROČILA
14.10 MOJA NAJLJUBŠA RIJAVO-LASKA
16.00 POROČILA
16.10 VKLJUČITEV
16.35 LETEČI MEDVEDKI
17.00 POROČILA V ANGLEŠČINI
17.15 STREL V HRVAŠKI SIMBOL
18.00 POROČILA
18.15 MOZART NA TURNEJI
19.30 DNEVNIK I
20.15 VJIN VAŠ VIDEO
2.00 POROČILA

HRVAŠKA II

- 12.25 St. Anton: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (M), posnetek 1. teka
12.50 St. Anton: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (M), posnetek 1. teka
16.45 VIDEO STRANI
17.00 LETEČI HUČIČI
18.45 BARBIE V VESOLJU
19.15 TV FORTUNA
19.30 DNEVNIK
20.15 DRAGI JOHN
20.50 ZADEVA
22.10 V OBMOKU SOMRAKA
23.00 JAZZ
23.45 VIDEO STRANI

HRVAŠKA III

PROGRAM ZA SVOBODO

- 9.00 ČAS V SLIKI
9.05 MICHAEL STROGOFF
10.25 POLHI, slovaški dokumentarni film
10.55 NEKOČ
11.00 TISKOVNA KONFERENCA
12.00 ORIENTACIJA, pon.
13.00 ČAS V SLIKI
13.10 KATTS AND DOG, pon.
13.35 ZADNJI SAMOROGE
15.05 RISANKE
15.30 JAZZ IN TI, otroški program z: HOBOTNICA, kviz
15.55 JAZZ IN TI, pregled otroškega programa za prihodnji teden
16.15 BOŽIČNA ZGODBA, glasbena zgodba s Stajerske
16.55 MICHAELOV ZVOČNI ADVENTNI KOLEDAR

- 17.00 MINI ČAS V SLIKI
17.10 BEST OF X-LARGE
18.30 TRAPPER JOHN, Deček je deklica
19.30 ČAS V SLIKI
20.15 MLEKO IN ČOKOLADA
22.05 VIZIJE
22.10 SKORAJ SLAVNI MOŽ
22.55 RUDOLF NUREJEV

AVSTRISIJA II

- 8.30 VREMENSKA PANORAMA
9.00 ČAS V SLIKI
9.05 KULTURNI TEDNIK
9.20 ODDAJA
9.50 ŠPORT
13.35 DOBER DAN, KOROŠKA
14.15 ISKANJE ČUDOVITEGA
15.00 DRAGOCENOSTI IZ AVSTRRIJE
15.05 OTROK IMENOVAN JEZUS
16.45 LETO V SLIKAH
17.15 KLUB ZA SENIORJE
18.30 SLIKA AVSTRISIJA
18.55 KRISTJAN V ČASU
19.00 AVSTRISIJA DANES
19.30 ČAS V SLIKI
20.00 DINASTIJA STRAUSS
22.10 ČAS V SLIKI
22.15 ŠPORT
22.20 MAČEK
0.50 ALFRED HITCHCOCK PREDSTAVLJA, Ledeni angel
1.15 ČAS V SLIKI

RAI I

- 14.15 V NEDELJO, vodi Pippo Baudo
15.20 ŠPORTNA POROČILA
15.30 V NEDELJO
16.20 ŠPORTNA POROČILA
16.30 V NEDELJO
18.10 DEVETDESETA MINUTA
18.40 V NEDELJO
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.40 IGRANI FILM
22.20 ŠPORTNA NEDELJA
23.10 TV DNEVNIK
23.15 ŠPORTNA NEDELJA
23.45 ZONA CESARNI
0.00 NOČNI TVD
1.00 ŠPORT

RAI II

- 18.00 NEDELJA NA STADIONU
18.40 NOGOMET
19.45 TV DNEVNIK
20.00 ŠPORT
21.10 BEAUTIFUL, serija

- 22.10 ANTOLOGIJA GINA CERVIJA
23.25 TV DNEVNIK
23.35 PROTESTANTIZEM
0.05 DOKUMENTARNA ODDAJA
1.05 ROCK POP JAZZ

PRVI PROGRAM

(UKV 88.5; 90.0; 90.9; 91.8; 92.9; 94.1; 96.4 MHz, od 16.00 SV 918 kHz)
5.00 Jutranji program: 5.50 Rekreacija
9.05 Pomnjenja: 10.00 Informativno politični in servisi program
11.05 Naši poslušalci čestitajo
13.20 Za naše kmetovalce
15.30 Dogodki in odmevi
16.00 Lojtreca domačih
18.00 Reporataža na kratko: 19.00 Radijski dnevnik: 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva

DRUGI PROGRAM

(UKV 87.8; 92.4; 93.5; 95.3; 96.9; 97.7; 98.9; 99.9 MHz)
6.00 Val 202 - jutro; 8.00 Val 202 - dopoldan; 13.00 Val 202 - popoldan, vmes: Zimzelene melodije; 15.30 Dogodki in odmevi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Drugi val; 22.00 Zrcalo dneva

TRETI PROGRAM

(96.5; 101.4; 102.0; 103.9 MHz, od 19.30 88.6; 93.1; 100.3; 100.6; do 16.00 SV 918 kHz)
8.00 Napoved sporeda in poročila; 8.05 Glasbena pravljica; 8.35 Na poljani jutro; 9.00 Poročila; 9.05 Esee; 9.35 Interludij - J. Haydn; 10.00 Poročila; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Nedeljska reporataža; 11.00 Poročila; 11.05 Orkestri in solisti; 13.00 Poročila; 13.05 Humoreska tega tedna - Zlata Volarič; Kratke; 13.35 Pojo amaterski zbori - 2. del sporeda koncerta vokalne skupine AVE iz Ljubljane; V:F7 14.00 Poročila; 14.05 Prijubljene operne melodije; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Minute za Henryja Purcella; 16.00 Predstavitev popdanskega programa; 16.05 Prijatelji glasbe; 18.00 Poročila; 18.05 Spomini, pisma in potopisi - Bogdan Bogdanovič; Mali nočni eseji; 19.30 Predstavitev večernega programa; 19.32 Vokalna glasba hrvaških avtorjev 20. stoletja; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Veliki dirigenti - Riccardo Chailly; 22.00 Nove prevodne strani - Marie Redonette; Rose, Melie, Rose; 22.25 Tako muzicirajo...; 32.50 Napoved sporeda za ponedeljek; 23.55 Lirični utrineki

RADIO GLAS LJUBLJANA

(Krim stereo 100.2 MHz, Grad stereo 102.4 MHz)
8.00 Dobro jutro; 8.30 Vremenska napoved; 9.00 Horoskop; 9.15 Novice; 9.30 Naj, naj; 14.00 Pasji radio; 15.15 Novice; 15.40 Naj, naj; 17.15 Novice; 18.45 Vremenska napoved; 19.00 American top 40; 22.30 Glasba do jutra

RADIO MARIBOR

(UKV 93.1 in 90.4 MHz, SV 558 kHz)
9.00 Dober dan, nedelja je; 9.00 Iz roda v rod; 16.30 Vstopite prosim; 10.00 Šport v nedeljo; 11.05 Kmetijska oddaja; 11.35 Meh za smeh; 12.00 Mariborski feljton; 13.00 Marjanca; 14.00 Zeleni ste, poslušajte; 19.00 Večerni radijski dnevnik Radia Slovenija

RADIO KOPER

(SV 549 kHz, UKV 88.6 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)
10.00 Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.35 Pesem tedna; 14.45 Vanka in Tona; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radijo Koper na obisku; 16.30 Made in Italy - dajmo naši; 18.30 Humoreska; 19.00 Radijski dnevnik

RADIO ŠTUDENT

(89.3 in 104.3 MHz)
00.00-11.00 Radiosatelit (Power FM); 11.00 Vžig; 11.05 Južnjaška utcha - Balkan Urnebes; 14.00 OF (24 ur - info); 15.30 Oči, da ne vidijo; Sergej Kapus; 17.00 Retrovizor; From Russia With Love; 19.00 Tola bumov; The Human Trumpet; Al Broussard - New Orleans Piano 711 Bourbon Street (wolf) (privč); 20.00 Nove pisarne; Lacanologija IV, del (1953 - rimski govor); 21.00 Oldies goldies lestvice; 22.30 Predbožični koncert RS; Abyssinian Baptist Gospel Chorus - Live in Church, Newark 1960; 24.00 Zatenitve/radio-satelit

Več o oddajah

TVS 1 13.30

Križ-kraž, ponovitev

Današnji čas je zaradi raznovrstnih strahov in dvomov zelo ugoden za verovanje v čudeže...

Redaktorica in voditeljica oddaje Miša Molk vas še enkrat vabi k sodelovanju...

TVS 1 17.05

Riba brez bicikla, francoski barvni film

Francoski film Riba brez bicikla je živahna komedija...

Marie bi se morala poročiti z ekscentričnim glasbenikom...

Komedija je zabavna, ker kaže različno dojetanje življenja...

TVS 2 21.20

Moj stric, francoski barvni film, 1958, 118 min.

Igrajo: Jacques Tati, Jean Pierre Zola, Alaiun Becourt...

Oskar za najboljši tuji film, Iz Praznika...

RADIO MARIBOR (UKV 93.1 in 90.4 MHz, SV 558 kHz)

18.05 R III

Spomini, pisma in potopisi

Mali nočni eseji Bogdan Bogdanovič Srbski intelektualcec Bogdan Bogdanovič...

TV

SUPER

- 6.00 THE MIX; 11.00 HOUR OF POWER; 12.00 THE MIX; 13.00 SVET JUTRI; 13.30 ALL MIXED UP; 15.00 NAPISANO JE; z Georgom Vandermanom; 15.30 TURISTIČNIMAGAZIN; 16.00 THE GREAT OFFSHORE; 16.30 HANG LOOSE; 17.00 YOUTH OUAKE; 17.30 SVET JUTRI; 18.00 POSLOVNI TEDNIK; 18.30 CLIP&CLAR; 19.30 THAI PANORAMA; 20.00 SNAPSHOT (Ameriški film); 22.00 WORLD NEWS; 22.30 ABSOLUTELY LIVE; 23.30 FILMSKI MAGAZIN; 0.30 ALL MIXED UP; 1.00 THE MIX ALL NIGHT

MTV

- 8.00 AWAKE ON THE WILD SIDE; vodi Rebecca de Ruvo; 11.30 EUROPEAN TOP 20; vodi Pip Dann; 13.30 NPO; vodi Sonja Saut; 14.00 THE BIG PICTURE; vodi Ray Cokes; 14.30 CHRIS ISAAC - IN YOUR FACE; 15.30 THE BEST OF MTV'S HOTSEAT; Blame; 17.30 MORE SEX IN THE 90'S; 18.00 MODA; 18.30 PET SHOP BOYS SPECIAL; 19.00 USTOP 20; vodi Jim Norris; 21.00 MINUTS; vodi Paul King; 23.00 XPO; vodi Sonya Saut; 23.30 HEAD-BANGERS BALL; heavy metal rock; 1.30 VIDEO; vodi Kristi-

ane Backer: 3.00 NOČNI VIDEO

SKY ONE

- 7.00 BAILEY'S BIRD; 7.30 CASTAWAY; 8.00 FUN FACTORY; 12.00 HOUR OF POWER; 13.00 SABLE; 14.00 ČUDEŽNA ŽENSKA; 15.00 AMERIŠKA ROKORBORBA; 16.00 OSEMJE DOVOLJ; 17.00 LADJA ZALJUBLJENCEV; 18.00 HEY DAD; 18.30 HART TO HART; 19.30 SIMPSONOVI; 20.00 21 JUMP STREET; 21.00 FILM PO DELU DICKA FRANCISA; TWICE SKY (Angleška kriminalna); 23.00 FALCON CREST; 0.00 ENTERTAINMENT TONIGHT

SKY MOVIES

- 7.00 PREGLED PROGRAMA; 9.00 TRADING HEARTS (Ameriški film, 1989); 11.00 NATIONAL LAMPOON'S CHRISTMAS VACATION (Ameriška komedija, 1989); 13.00 THE SUMMER MY FATHER GREW (Ameriški film); 15.00 CROSSING DELANCY (Ameriška komedija); 16.50 FROSTY'S WINTER WONDERLAND (Ameriška risanka); 17.10 THE WOO WOO KID (Ameriški film, 1987); 19.00 BEYOND THE STARS (Ameriški film); 20.40 PROJECTOR; 2.1.00 LISTEN TO ME (Ameriški film, 1989); 23.00 ROADHOUSE (Ameriška kriminalna, 1989); 0.55 DEATH FLASH (Ameriška kriminalna, 1986); 2.45 THE CURSE (Ameriška grozljivka, 1987); 5.00 MINDFIELD (Ameriški triler, 1990) (86 min)

SAT 1

- 7.30 PONOVI TEV: Dino/7.55 Addamsovi/8.20 Olliejeva farma/8.45 Thunderats/9.10 Zapp; 9.35 TIHI ČAS 2. del; 10.10 ŽIVAL IN MI, zadnja oddaja z vrhunci iz oddaj preteklih pet let; 10.30 RENNA, zakaj se mora reka zdraviti; 11.05 ZAMENJANI ŽIVLJENJI, pon., nemskega filma (1961); 12.45 BINGO, pon.; 13.10 FANTASY ISLAND, 25. del; Tattojeva romanca; 14.05 NOVO V KI-NU; 14.30 SINDBAD IN TIGROVO OKO (Angleški film, 1976); 16.30 OBALNI GUSARJI, zadnji del; Mojster biljarda; 16.55 DROPSI kviz; 17.30 MARIJA SCHELL: MOJ BOŽIČ, glasbeno zimsko potovanje; 18.45 POROČILA; 18.50 ŠPORT; 19.20 KOLO SREČE; 20.05 VREME; 20.15 VRNITEV V PARADIJ, 3., zadnji avstralske nadaljevanke (1982); 22.00 POROČILO O UČENKAH (Nemški erotični film, 1980); 23.30 POROČILA; 23.40 GORILA, zadnji del; Gorila in berlinski kongres; 1.15 POROČILO O UČENKAH, pon.; 2.40 PREGLED PROGRAMA/VIDEOTEKST

RIT

- 6.00 RISANKE; Turbo Teen/6.20 Flintstone Kids/6.30 Tom in Jerry/6.55 Medved Yogi/7.20 Scooby Doo; 7.50 OTRORSKA ODDAJA; 9.20 NEDELJSKI VOZNIK BALDUIN (Francosko-italijanski film, 1970); 10.55 UMETNOST IN SPOROČILO; 11.00 OPERACIJA KONJSKI REP (Ameriški film 1964); 12.35 SE-

RIJE: Majar Dad, 4. del: Poroka po ovinkih/13.00 Moj oče je z drugega planeta/13.30 Družina Munster/13.55 Ultraman; 14.20 BILJSKI KVIZ; 14.50 BOŽIČ V HRIBIH, božične pesmi; 15.10 ALADIN (Italijansko-ameriški film, 1986); 16.45 30. KILOMETER, nemška country glasba; 17.55 PRIMARIJ DR. WESTPALL, 43. del: Na robu prepada; 18.45 POROČILA; 19.10 DAN KOT NOBEN DRUG; Potovalni kviz - danes; Hongkong; 20.15 DENVER - ODLOČITEV (12 del ameriškega tv filma, 1991); 22.00 TV SPIEGEL, magazin; 22.40 PRIME TIME - POZNA IZDAJA, Vrvež do 4. adventa, potem nenadni mir; 22.55 GRAD POMPON ROUGE, 15. del; Dieta; 23.25 PLAYBOY LATE NIGHT SHOW; 0.20 TERAPIJA S ŠOKOM (Ameriški film 1987); 1.50 DVIIGNITE ZAVEŠO (Ameriški glasbeni film, 1953); 3.40 DAVID COPPERFIELD (Ameriški film, 1935); 5.40 PADLI ZA DOMOVINO (Ameriški tv film, 1979)

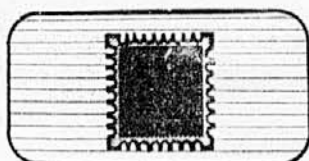
EUROSPORT

- 9.00 TRANS WORLD SPORT; 10.00 SPV ALPSKEM SMUČANJU, prenos slaloma za moške v St. Antonu; 17.00 ROKOMET, prenos iz NL; 18.00 SMUČARSKI SKOKI, prenos Grand Prix v Courchevelu; 21.30 MOTOŠPORT, prenos rallyja Pariz-Kapstadt, ponovitev; 22.00 SP V ALPSKEM SMUČANJU, ponovitev; 0.00 BOKS, prof. boji, ponovitev; 1.00 RALIJE, ponovitev

FILATELIJA

Olimpijske igre

Še mesec in pol nas loči od pričeka zimskih olimpijskih iger. Ko smo se živeli v Jugoslaviji, so v olimpijskih letih izhajale prilžnostne serije znamk z olimpijskimi motivi. Te znamke so bile vedno iskane, kajti šport na znamkah je eno izmed najbolj priljubljenih področij filatelističnega zbiranja. Tudi predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja, Juan Antonio Samaranch, je navdušen zbiralec športnih filatelističnih motivov.

belgijske olimpijske reprezentance.

V Bruslju bosta zaradi dveh uradnih jezikov na dan izida znamk, 20. januarja, v uporabi dve inačici žiga prvega dne (podatki najprej v enem nato v drugem jeziku na prvem mestu). Po drugih krajih pa bodo uporabljali še šest različnih poštih žigov z olimpijskimi krogi.

Avstrija, svojčas olimpijska velisila, tradicionalno izdaja samo po eno skupno znamko za zimske in letne OI, razen takrat seveda, ko je bila sama prirediteljica zimskih OI v Innsbrucku. Na letošnji znamki so olimpijski krogi in napis Albertville v snežinki ter

Barcelona v soncu. V devetbarvnem rastrokem globokem tisku bodo v avstrijski državni tiskarni natisnili 3.000.000 zamk. Izšle bodo 14. januarja. Žig prvega dne bo v uporabi na štirinajstih poštah v pokrajinskih središčih.

do štiri znamke, od tega samo ena z motivom zimskega športa (10 + 2 BEF - hitrostno drsanje), druge tri prikazujejo letne športe (10 + 3 BEF - tenis/ženske, 25 + 6 BEF - streljanje na glinaste golobe). Doplačilo k nominalni vrednosti bo uporabljeno v korist

BIORITEM

Vedno manj nasprotnikov

Pri nas bioritmologija ni imela niti gorečih pristašev niti nasprotnikov. Nasprotniki so se začeli v tujini pojavljati v obdobju, ko vsi ti »bio« mehanizmi še niso bili dovolj raziskani in je ostajalo precej nedorečenih pojasnil v zvezi z njimi, kar je imelo za posledico, da so nekateri upravičeno dvomili v njihov obstoj. Danes so nasprotniki v svetu v glavnem že utihnili. S tem, da je veda stopila na trdnjša tla, pa se pojavljajo novi problemi, od katerih smo nekatere našli tudi mi?

Grški zdravnik dr. Karavijas (umrl leta 1944), ki se je dolga leta ukvarjal z bioritmologijo, je v svoji knjigi Kolerdar raziskoval dolgočasne periodične dogodke v svojem življenju. Tako kot nekateri drugi raziskovalci istega področja je tudi on jemal kot osnovo za preračunavanje bioritmov dogodke iz svojega življenja in izdelal teorijo, ki so jo nekateri poimenovali kar teorija krogotoka človekovega življenja. Razen tega, da je znova »odkril« dejstvo, da so vsa živa bitja, s človekom vred, podvržena večnemu krogotoku nastanka, rasti in propadanja, kakršno je na primer pri drevesu cvetenje, zorenje plodov, odpadanje listja in zimska otplost, ni povedal dosti novega. Morebiti lahko štejemo za novo ugotovitev, da velja 23- in 28-dnevna bioritma obravnavati kot so učinkujoči nihanj, ki se glede na dolžino faze krepijo ali slabita. V fiziki so taki pojavi znani kot interferenca. Oba osnovna ritma dasta interval 23 krat 28 dni, kar zneso 644 dni. To pa pomeni v bioritmu - bioleto.

V zadnjem obdobju so delali poskuse tudi s Kirilijanovo fotografijo v visokofrekvenčnem polju. Danes ni količjak razvite države, ki se ne bi v taki ali drugačni obliki zanimala za bioritem in ga poskušala koristno uporabiti.

povzročja bolečine. Zanima jo, če lahko uporabi elmag z ozirom na to, da ima pritisk v očeh.

Elmag lahko uporabite le ob upoštevanju previdnostnih ukrepov, ki so navedeni v knjižici z navodili. Vnetje lahko elmag nekoliko ublaži, vendar je pomembno, koliko časa je minilo od operacije in seveda vzrok, zakaj se rana počasi celi. Elmag naravnajte na frekvence 5 do 8,5 Hz. Glede pritiska v očeh vam svetujemo pogovor z zdravnikom magnetoterapevtom. Njihova imena so navedena v knjižici z navodili.

V klubu Elmag je bila izzrebana Slavka Vidic, Gradnikova 79 iz Radovljice. Elmag bomo poslali po pošti, čestitamo!

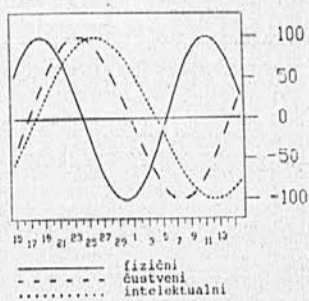
Marica R. iz Mengša in Magda N. iz Ljubljane bi radi vedeli, če si s pomočjo elmaga lahko ozdravita kronično vnetje sinusov.

Vnetja v celoti samo z elmagom ne bosta mogli odpraviti. Je pa to zelo koristno dodatno zdravljenje ob ostalih zdravilih. S pomočjo elmaga se zmanjša otekline, olajša dihanje, zmanjšajo se bolečine. Frekvence, primerne za zdravljenje vnetja sinusov so od 16 Hz do 21,5 Hz podnevi in 5 do 10 Hz ponoči.

Šifra »BIO«

Prikaz vašega bioritma velja od 15. decembra 1991 do 15. januarja 1992. Kot vidite, je zelo razgiban. Fizični bioritem ubira svoja pota, čustveni in intelektualni pa se poskušata ujemanjati. Prvi, nekoliko kritični dnevi nastopijo pri vas že okrog 17. decembra. Takrat sekata črta O intelektualni in čustveni bioritem. V tem primeru je srečna okoliščina fizični bioritem, ki je istočasno v pozitivni fazi na najvišjih vrednostih.

Prav tako nastopijo nekoliko kritični dnevi za vas okrog 5. januarja prihodnjega leta.

Najboljši dnevi za vas so od 25. - 29. decembra in od 19. - 23. decembra.

Za silvestrovo kaže, da boste bolj slab ponočnjak: fizični boste takrat na dnu negativne faze, čustveno boste na kritični črti, le intelektualno počutje bo v redu.

POKER

Kako staviti

Pri pokru gre vedno za to, da nekaj dobimo. Ni nujno, da gre za velike vsote denarja. Igramo lahko tudi za drobiž. Vendar le redko igramo tako, da mečemo na mizo pravi denar. Običajno igramo s čipi, tako kot v igralnici, in se domenimo, koliko naj bo čip vreden. Če čipov nimamo, nam lahko služijo tudi vžgalice.

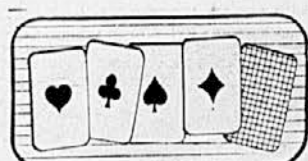
Laže gre seveda, če imamo čipe, saj imajo lahko različne barve in s tem različne vrednosti. Običajno ima najmanjšo vrednost beli čip, eno enoto, rdeči velja dve enoti, tri, ali pet, modri deset, najvrednejši pa je običajno rumeni čip, pač zato, ker po barvi spominja na zlato. Recimo, petdeset enot.

Če igramo s čipi, bo eden od igralcev prevzel vlogo banke. Banka ima na začetku vse čipe in igralci jih od nje odkupujejo. Na koncu jih bodo pri banki spet vnovčili.

Igralec naj ima čipe na mizi pred sabo, zložene v stolpiče, tako, da bodo vsi videli, koliko jih ima. Čipi morajo ostati na mizi vse do konca igre.

Stave, položene na sredo mize, se imenujejo **blagajna**. Prva stava, ki jo kdo položi v blagajno se imenuje **vložek**. Pravico do začetnega vložka ima igralec, ki sedi na levi strani delilca.

Ko je prvi igralec položil svoj vložek v blagajno, lahko naslednji igralec vložek sprejme, položi enak vložek in izjavi: »Grem,« ali najprej izenači in nato vložek

še dvigne. Naslednji igralec bo moral zdaj položiti že zvišani vložek, ali odstopiti, tako, da izjavi: »Pas!« Igralci običajno z besedami naznanijo ali gredo, dvigajo, ali pasirajo, vendar to ni vedno nujno. Že s tem, da v blagajno položijo svoje čipe in tudi koliko jih položijo, je jasno, kako so se odločili. Zelo pomembno je, da se vse odvija po vrstnem redu in da igralci ne prihitvajo. Prvi krog stave je končan, ko so se vsi igralci odločili. Kadar igralec pasira torej odstopi, mora svoje karte, z licem navzdol, odiniti od sebe. Karte bo pobral igralec, ki je naslednji na vrsti za mešanje, in jih zložil v kupček.

V blagajno lahko gre več krogov stav, kolikō, je odvisno od omejitvev, za katere se igralci domenijo na začetku igre. Ko je končan zadnji krog stav, igralec, ki je zadnji stavil, in tisti igralci, ki so stavo izenačili, pokažejo karte. Kdor ima najmočnejšo roko, izprazni blagajno. Če zadnje stave ni nihče sprejel, pobere blagajno igralec, ki je zadnji stavil. Pri tem mu ni treba razkrivati svoje roke. Za začetek je seveda najpomembnejše, da si dobro zapomnimo vrednost posamezne roke, to je kombinacije kart. Najvrednejše so tiste kombinacije, ki so najredkejše. Stalna omizja si včasih izmislijo drugačno razvrstitev kombinacij, vendar veljajo takšna pravila samo za zaključeno družbo. Mi vas bomo spoznali z sistemom rangiranja, ki je veljaven povsod. V naslednji številki torej o tem

PLAYER

PASIJANSA

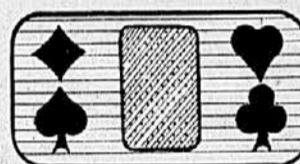
Čistka

Prazniki so pred vrati, časa med njimi bomo imeli nekaj več. Tudi za aktivni počitek, kar igrajnje pasijanse prav gotovo je. V uredništvu smo se odločili, da bomo prav zato, ker se nam ne bo ves čas kam mudilo, za prednovoletne in božične dni izbrali igre, ki od igralca zahtevajo več truda in časa.

Pasijansa, ki smo jo izbrali tokrat, se imenuje »čistka«. Ime se sliši malce nenavadno, vendar kasneje ugotovimo, da je zelo primerno. Igro igramo z dvema šopoma kart, ki jih najprej dobro premešamo, nato pa položimo osnovo - po osem kart v trinajst kolon. Karte so odprte, z licem obrnjene proti igralcu in se delno prekrivajo, tako da ne zavzamejo preveč prostora.

Cilj igre je, da dobimo osem kolon po trinajst kart, osem padajočih nizov od kralja do asa, ki jih moramo zgraditi znotraj osnove. Za igro oziroma grajeje nizov nam je vedno na voljo le spodnja karta v vsaki koloni. Vsako spodnjo karto lahko prestavimo v drugo kolono in gradimo padajoči niz ne glede na barvo kart v nizu. Lahko polagamo črno na črno, rdečo na rdečo ali pa rdečo na črno oziroma obratno. Seveda padajoče nize lahko gradimo tudi v isti barvi, in v nadaljevanju igre se izkaže, da je to zelo smotno.

Če imamo namreč v posamezni koloni le delno zgrajen niz, ki ni sestavljen iz kart iste barve, smemo iz ene v drugo kolono oziroma iz enega v drug niz naen-

krat prestaviti le eno karto, če pa je delni niz zgrajen v isti barvi, potem lahko prestavimo ves ta del v drugi niz ali kolono.

Predno začnemo igrati, moramo najprej pogledati, katero kolono bomo najlažje spostili oziroma spraznili in si tako naredili »manevrski« prostor. Brez vsaj ene izpraznjene kolone se nam bo »čistka« težko izšla. Pravzaprav je to skoraj nemogoče. Pasijansa se sicer izide tako v primeru, če so nizi zgrajeni v isti barvi od kralja do asa, ali pa, če so mešani. Najpomembnejše je, da si karte sledijo v pravilnem padajočem vrstnem redu.

Ko imamo osnovo položeno, najprej pogledamo, v kateri koloni nimamo nobenega kralja in eno ali več od takih kolon skušamo izprazniti. Zelo »narobe« hodijo tudi asi, na katere ne moremo prestaviti nobene karte. V izpraznjeno kolono položimo katerokoli karto iz drugih kolon, lahko pa tudi že delno zgrajen niz, če je v isti barvi. Izpraznjeno kolono potrebujemo zato, da lahko vanjo začasno odložimo kakšno karto ali pa v tej prazni koloni že zasnujemo niz, ki se bo začel s kraljem in ga bomo gradili do konca, torej do asa.

Čeprav je igra videti na prvi pogled lahka, je ta prvi pogled zelo varljiv. Pri marsikateri potezi moramo namreč tako rekoč do končnega položaja karte predvideti vse nadaljnje poteze. In zato se moramo izogibati prenapljenim odločitvam, saj škoda potem ni več mogoče popraviti. Če že takoj na začetku igre ugotovimo, da ne bomo mogli očistiti niti ene od trinajstih kolon, je vsak trud že vnaprej izgubljen. Če pa se nam zdi, da bomo kakšno kolono lahko izpraznili, igro nadaljujemo. Ob zelo preudarni in previdni igri pridemo celo do srečnega konca. Pasijansa se nam izide.

Se še spomnite, da si lahko, če se nam igra izide, nekaj zaželimo in želja se nam bo izpolnila? Za leto, ki prihaja, imamo kup želja. Lahko poskusimo.

MOJCA KAUCIČ

REŠITVE

Račun z znaki:

899	-	433	=	466
+				
61	+	385	=	446
960	:	48	=	20

3	x	4	-	6	=	6
:		+		x		+
3	+	5	:	2	=	4
+		-		-		-
1	x	1	x	6	=	6
=		=		=		=
2	+	8	-	6	=	4

V trgovini z blagom:
40 minut, saj moramo upoštevati, da je kombinacija (a, b, c) enaka kombinacijam (a, c, b), (b, a, c), (b, c, a), (c, a, b) in (c, b, a). Število kombinacij vseh blag je tako (10-9-8)/(1-2-3)=120, torej je potrebno 120:3=40 minut.

Pivska brataca: Prvi je spil 3,6 litra, drugi pa 1,8 litra. Če označimo z x skupino po 5 kozarčkov, ki jih spi je prvi, rešimo problem z enačbo: 6+5x=2-3x, kar da: x=6, torej 6-6=36 rund pi-jače.

Vodovodni pipi:
Iz pip priteče po 10 in 15 litrov vode na minuto, sod pa ima 300 litrov. Nalogo rešimo tako, da nastavimo enačbo: 15x+10(x+5)=18x+8(x+5), kjer pomeni x količino vode iz prve pipe.

ELMAG

Z magnetnim poljem do zdravja

V prejšnji številki smo začeli objavljati spisek bolezni pri katerih so ugotovili večje ali manjše rezultate. Danes s spiskom nadaljujemo.

Odgovori

Joža O. iz Smartnega nam piše, da je bila operirana na slepiču. Rana se ji še vedno gnoji in ji

TREBUH:		
- bolečine v trebuhu	10 Hz	2-10 Hz
SEČILA IN RODILA:		
- vnetje prostate	5-8,5 Hz	2-8,5 Hz
- nekatere oblike inkontinence	3-5 Hz	2-5 Hz
- boleča menstruacija	12 Hz	2-10 Hz
ŽIVČNI SISTEM:		
- krči miši, vnetja živec	19,5 Hz	2-10 Hz
- nevroze	5-8,5 Hz	2-8,5 Hz
- psihosomatski sindrom	22,5 Hz	2-10 Hz
- nevrovegetativna distonija s hipotenzijo (z nizkim pritiskom)	22,5-24 Hz	2-10 Hz
- nevrovegetativna distonija		
- s simpatikotonusom	10-15 Hz	2-10 Hz
- vrtoglavica	10-15 Hz	2-10 Hz
- kožne alergije, preležanine, gole-nične razjede, slabo celjenje ran	10-15 Hz	2-10 Hz
- občutljivost na vremenske spremembe, kinetoze (boleznj potovanja)	3-8,5 Hz	2-10 Hz
- nespečnost	5-8,5 Hz	2-8,5 Hz
- stres	2-8,5 Hz	2-8,5 Hz
- Stanja strahu in napetosti	2-8,5 Hz	2-8,5 Hz
- klimakterične težave	5-8,5 Hz	2-8,5 Hz
- osvežitev splošnega stanja in od-pornosti organizma	24 Hz	2-10 Hz
- zmanjšane bolečin pri metastazah -rakastih razsevkih)	19,5-24 Hz	2-10 Hz

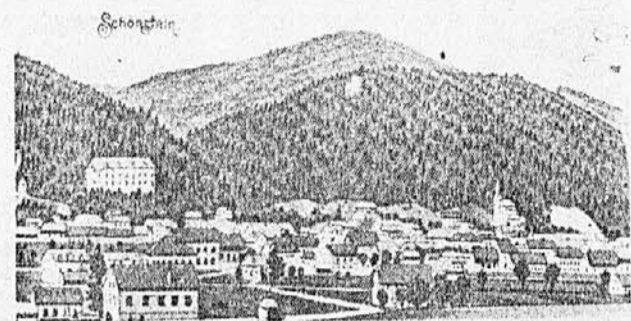
Z naslednjo številko ADUT-a bomo zaključili prispevke o ELMAG-u, vendar upamo, da s tem rubrike ne bomo zaključili, saj pričakujemo Vaša vprašanja in bomo naje tudi v skrajšani obliki odgovorjali.

Naši gradovi, dvorci in graščine

Šoštanjski Pusti grad

Mesto Šoštanj sicer bolj poznano zaradi velike onesnaženosti zraka, ki dandanes nikakor ne more privabiti izletnikov in turistov, toda če verjamemo vladnim obljubam, se bo tudi nad tem starim mestom nekoč razkadil dim. Ker pa bo na »čistilno akcijo« po vsej verjetnosti treba še dolgo dolgo čakati, se mora ge-

neracija sedaj živečih Slovencev pač zadovoljiti z ogledom mesta kljub dimni zavesi. Morda se kdo vpraša, kaj si je v Šoštanju sploh vredno ogledati. Že samo dejstvo, da je naselje nastalo že v 12. stoletju in da je dobilo trške pravice leta 1348, je dovolj velika zanimivost, ki zagotavlja vsaj kakšno ljudsko zgodico iz davnih časov, pa tudi kak kamen stare arhitekture.

Karkoli se je v resnici zgodilo, lahko zapišemo, da so grad takrat temeljito obdelali, kar se kaže tudi na visokem stolpu, kateremu manjka cela južna polovica in pa seveda v pomanjkanju ostankov drugih sestavin nekdanje močne in pomembne utrdbe, ki je za zgodovino pomembna vsaj zato, ker je dala ime mestu.

Kdo bi tedaj pred stoletji lahko pomislil, da bo pod varno utrdbo nekoč živelo več kot tri tisoč ljudi in da bodo vsi pozabili na svojega starega stražarja. So mu mar že predniki zato dali ime Pusti grad.

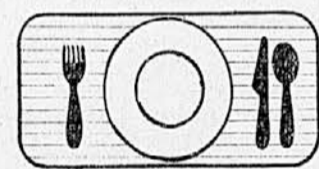
Trške hiše nekdanjih veljakov so se res že tako posodobile, da nimajo pretirano občudovalcev. Kdor pa dvigne pogled nad staro mestno jedro, bo vesel ugotovil, da je najstarejša zgradba. Stari grad, še vedno vsaj delno ohranjena, čeprav le kot navadna razvalina. Trinadstropni kamniti stolp iz 12. stoletja na srečo stoji na dokaj nedostopnem in strmih pobočju, tako da tudi sodobni rušitelji trikrat premislijo, predno se poskušajo povzpeti do njega.

Predvsem je pomembno njegovo ime, kajti graditelji in lastniki posestev pod njim so dali ime tudi današnjemu Šoštanju. Prvotni nemški Schönstein (v dobesednem prevodu »lepi kamen«), so že naši predniki spremenili v bolj slovensko zveneči Šoštanj, ko pa so grad razdejali in ga opustili, se ga je prijelo novo ime – Pusti grad.

Zaradi starosti je grad zanimiv za zgodovinarje, kajti še vedno je dovolj sledov, po katerih se da določiti nekdanjo velikost in način gradnje. Odkrili so, da je imel grad obliko pravilnega kastela, pozidanega na pravokotni ploskvi. Utrdba ima značilno romansko zasnovano, kar ga uvršča med najstarejše pri nas.

Med lastniki so omenjene stare fevdalne družine, med njimi tudi Vovbržani, ki so ob izumrtju svoje šoštanjске lastnine prepustili Frideriku Žovneškemu, začetniku vzpona kasnejših Celjskih grofov. Ti so s kratkimi presledki Pusti grad obdržali do leta 1456, ko je umrl zadnji Celjan.

VOJKO ZAKRAJŠEK

Še so dobre gostilne

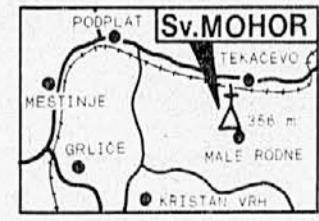
Nebesa v Idriji

Najbolj znana idrijska gostilna je prav gotovo ta z lepim starim imenom Nebesa, ki je, tega so se menda stalni gostje najbolj razveselili, ob koncu oktobra spet prišla v zasebne roke. Pod Mercatorjevim vodstvom se je namreč nekje izgubila odlična ponudba hrane, zaradi katere v »starih Nebesih« nikoli ni primanjkovalo gostov. No, v novih časih bo na mizah spet zavladala stara ponudba, kar pomeni, kaj drugega kot odlični in znameniti idrijski žlikrofi. Specialiteta, ki sicer ni nikakršna umetnost, ima veliko častilcev. Priprava le-teh namreč zahteva kar precej časa, zato so se v gostilni odločili, da jih pripravljajo tudi za tiste, ki nimajo časa posedati za gostilniško mizo. Enostavno jim žlikrofe pripravljene za v loncu, zavijejo. In še nekaj; Nebesa so odprta vsak dan od 8. do 23. ure, žlikrofe pa gostje lahko naročijo še tik pred koncem delovnega časa. Dobra poslovna poteza se že obrestuje. Gostje se množično vračajo. Še telefon: (065) 71-630.

(razglednik)

Mohor nad Mestinjščico

Mestinjščica izvira zahodno od Rogoške Slatine in teče najprej proti zahodu do Podplata. Tam zavije rečica proti jugu. Pri Mestinju sprejme Lamberžico, malo niže pa še Šmarski in Dragomilski ter Zibiski in Tinski potok. Mestinjščica se pri Atomskih toplicah izliva v Sotlo.

Nad tistim delom Mestinjščice, ki teče od izvira proti Podplatu, se na južni strani vzpenjajo nevisoki griči. Na enem od njih se je vgnezdila mala vas Male Rodne.

Na Malih Rodnah stoji na vrhu holma cerkev sv. Mohorja in Fortunata. Tudi kraj se je vse do leta 1961 imenoval Sveti Mohor. Vasica, ki je le dobre tri kilometre oddaljena od Rogoške Slatine, leži v slikovitem in prijetnem okolju med vinogradi, sadovnjak-

ki, njivami, vrtovi in redkimi hostami. V vasi je gotovo več ljudi, ki odhajajo na delo v Rogoško ali še kam drugam, kakor pa pravih kmetov, ki živijo samo od kmetovanja. Cerkev na holmu je poznogotška iz časa okrog leta 1500. V 17. in 18. stoletju so jo prezidavali in dopolnjevali. Lepa arhitektura in lepja oprava. Veliki oltar prav letos praznuje okroglo obletnico, saj so ga naredili leta 1691.

Z vrha holma, od cerkve, seže pogled daleč proti jugu do Bohorja in Vetrnika, do zagorskih hribov na Hrvaškem in Sv. Eme nad Sotelskim jezerom pri Atomskih toplicah. Na severu se dviga mogočni Boč, na severovzhodu pa Donacka gora.

D. K.

ZIMA ZIMA BELA

V deželici priklenjenega polža

Razgibana dolenska pokrajina med Muljavo in Višnjo Goro ima pod svežo snežno odejo kaj romantičen videz. Vmes se dviga še Polževo, kjer se s pobočij na višinah razgledi, pa bo kar dovolj razlogov, da usmerimo korak na jugovzhod od prestolnice. Pripravite zemljevid Ljubljana – okolica (1:50.000, 1990) ali karto občine Grosuplje, za vse ceste, koder bomo hodili, pa naj vas ne skrbi, saj jih pozimi pluzijo.

Od doma gremo kar pozno, ko se jutranji mraz že unese, za zdravljenje noveletnega mačka je to idealna priložnost. Avtobus iz Ljubljane odpelje ob 10.45 (vsak dan, smer Zužemberk – Novo mesto – Črnomelj), v Muljavo prispe ob 11.36. Na voljo je tudi zgodnejši ob 8.15 iz Ljubljane (vsak dan, proga Alpetourja z Jesenic v Črnomelj), ob 9. uri je že v Muljavi. Na avtobusni postaji pa morate povprašati, če vozita tudi 1. januarja. Iz Novega mesta po dolini Krke v Muljavo odpelje avtobus ob 7.12 (vsak dan), ob 10. uri (delavnik) in 11.45 (nedelja in praznik).

Josip in Janez

Na Muljavi je na ogled dvoje znamenitosti: rojstna hiša pisatelja Josipa Jurčiča, preurejena v muzej in podružnična cerkev Marijinega vnebovzetja, ki jo je leta 1456, po naročilu stiškega opata, poslikal Janez Ljubljanski.

Od gostilne Obršček (zaprto

Višnja Gora na bakrorezu v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske (1689).

ob sredah), kjer ustavi avtobus, pridemo do cerkve tako, da gremo nekaj korakov nazaj proti Ivančni Gorici in nato na desno po asfaltirani cesti med hiše (markacije). Ključarji so doma – kot se spodobi – pri Mežnarju, to pa je prva hiša ob cesti za obnovljeno cerkvijo. »Ko jo je poslikal Janez Ljubljanski, je spadala med najkakovostnejše spomenike tega obdobja pri nas.« je zapisal dr. Stane Mikuž v Umetnostnozgodovinski topografiji grosupeljske krajine (1978). V brošuri Muljava (Obzorja Maribor) pa preberemo, da je najimpozantnejši del opreme glavni oltar, ki sodi med najlepša rezbarska dela na Kranjskem v 17. stoletju. Lep je tudi gotski kip sedeče Matere Božje z detotom (iz 15. stoletja).

Od cerkve se vrnemo nazaj do gostilne in z glavne ceste zavijemo na desno; asfaltirana cesta nas bo peljala mimo Jurčičeve hiše. Muzej je od 1. novembra do 1. aprila zaprt, vendar skupinam odprejo, če se najavijo na telefon 061 772-304 (Zavod za kulturo in izobraževanje Grosuplje). Kdor pa je že na Muljavi naj potrkaja pri hiši zaven muzeja (na desni strani ceste, pišejo se Kutnar) in zna se zgoditi po tistem: kdor trka se mu bo odprlo.

Razgledna planota

Na Polževo gremo naprej po cesti, ki nas bo vodila na planoto, kjer že vidimo nekaj streh. Za prvimi hiškami vasi Oslica se asfalt in ob njem markacije s pripisom

Lj – Zg (Bratska planinska pot Ljubljana – Zagreb) obrnejo v desno, mi pa gremo po makadamu v levo in narahlo navzdol. Skozi gozd se cesta vzpenja in ko pridemo na asfalt tik pred vasjo Velike Vrhe (504 m) se nam z leve pridružijo markacije TV transverzale. Gremo naravnost skozi vas, čeprav se med hišami markacije TV odcepijo v levo (tam je lepa peš pot na Polževo, vendar v snegu povprašajte domačine, če je shojena). Pri prči smo v vasi Male Vrhe, odpre se lep razgled na dolino, kjer leži Muljava in na dolensko gričevje. Cesta gre skozi gozd, spet se pojavijo markacije, potlej pa se odpre pogled na sever: v dolino na Ivančno Gorico in na Alpe v ozadju. Tik nad vasico Zavrtače pridemo na asfalt. Cestni smerokaz nam pove, da je na Polževo (na levo) le še kilometer poti.

Po približno poldrugi uri hoje od Muljave smo že pri Domu na Polževem (630 m). Zdaj je v novih (zasebnih) rokah. Odprto imajo vsak dan od 12. do 22. ure, na voljo so tudi prenočišča (telefon 061 784-008). Postrežbo s pečenicami in krvavicami, gobjimi jedmi, ribami itd. Nad domom je smučišče, obratuje tudi vlečnica.

Splača se ob vlečnici povzpeti na vrh, kjer je levo za robom cerkva Sv. Duha z lepim gotičnim portalom. S smučišča je širen razgled na sever in proti Ljubljani, z vrha pa na jug, tja dol v ribniško in kočevsko deželo.

si se za gasilskim domom markacije odcepijo v desno, čez Pristavo in mimo grajskih razvalin pripelje steza do Višnje Gore. Povprašajte domačine kakšna je ta pot; v mokrem, še posebej pa v snegu, vam jo bodo odsvetovali. Zato gremo kar naravnost po cesti, ki v gozdu krepko izgublja višino. V mrazu zna biti poledečena zato še posebej pazite na takšni podlagi še bolj nebogljeni kot pešci. Kmalu smo na križišču: to je nekdanja glavna cesta Ljubljana – Novo mesto in vas Peččenik. Na desno navzdol bomo šli po nekdanji zloglasni višnjegorskem klancu. V davnih časih so ga furmani preklinjali vsaj tako srdito kot brezjanskega na Gorenjskem ali trojanskega na Štajerskem. Ko smo v dolini čez potok bo cestni smerokaz ukazal na levo proti Ljubljani. Če se nam mudi na vlak bomo zares zavili po tej cesti, če ne pa bomo šli kar naravnost mimo gradu na desni, kjer je zdaj vzgojno izobraževalni zavod in že bomo v središču Višnje Gore (380 m). Na ovinku pri osnovni šoli se nam bodo z desne priključile markacije, ob katerih bi prišli, če bi v Kriški vasi zavili čez Pristavo in mimo razvalin Starega gradu (privikrat je omenjen že leta 1154) v dolino. Od doma na Polževem do Višnje Gore je uro in pol hoda.

Mini mini mesto

J Smo v kraju, razglašenem za mesto že leta 1478, danes pa tega naziva – vsaj uradno – nima. V 16. stoletju je štela Višnja Gora 60 hiš, od teh je bilo 29 gostiln, pove kronika. Znani so bili močni cehi kovačev in čevljarjev, v mestu so živeli številni trgovci. Bilo je obdano z obzidjem, simbol mesta pa je bil in je tudi danes – priklenjeni polž.

Korakamo po Mestnem trgu, ko pa bo cesta ostro zavijala v desno bomo pred hišo Mestni trg 55 krenili v levo in se po Sokolski ulici spustili s hriba do ceste pred gostilno Šerek (odprto od 7. do 22. ure). Blizu je železniška postaja, avtobusna pa tik zraven pred trgovino, ki ima napis Železnina (avtobus proti Ljubljani ustavi na tisti strani ceste, kjer je lesena čakalnica). Nekaj korakov na levo ob železnici je elegantna gostilna Pri Volku (zaprto v ponedeljkih). Z domačimi klobasami in drugimi dobrotami postrežejo v obeh gostilnah.

Vlak iz Višnje Gore v Ljubljano odpeljejo ob 14.39 (vsak dan); 15.47 (od ponedeljka do petka); 16.13 (ob nedeljah); 16.40 in 18.44 (vsak dan), avtobusi pa ob 15.34, 16.34, 18.14 in 19.19 (od ponedeljka do petka), ob 17.54 (sobota) in 18.29 (nedelja in praznik).

M. P.

Je že taka navada, da gospodinjice v prazničnih dneh postavijo na mizo kaj »boljšega«, pa čeprav je treba seči globlje v žep, in si vzeti več časa za kuho. Predlagamo naslednji božični menu: **karfijolno juho z opečenimi zemljicami, puranove zrezke po istrsko, za posladek pa jabolčni narastek po primorsko.**

Kremna kafrijolna juha

Za to odlično juho potrebujete: **Srednje veliko karfijolo, 2 žlici masla, 2 žlici moke, 1 dl kisle smetane, strok česna, ščep popra, noževo konico mletega muškata oreška, pol žlice sesekljane peteršilja, sol in poldrugo žemljico.**

Očiščeno, oprano in na cvetke natrgano karfijolo skuhamo v rahlo osoljeni vodi. Ohladite malo, in v mešalco zdrobite skupaj z vodo v kateri se je kuhala. Na maslu napravite svetlorumeno prežganje in ga zalijte z »zmiksano karfijolo«, dodajte dišave – strt česen, muškati orešek, dolijte vročo vodo, da bo gostota juhe pravšnja, dosolite če je to potrebno, poprajte, izboljšajte juho s kisljo smetano, predno postžeteza potresite še s sesekljanim peteršiljem in z na drobno kockice narezanimi, ter na maslu prepraženimi zemljicami.

Puranovi zrezki po istjsko

Za 4 osebe potrebujete: **70 dag puranovih prsi, 8 dag pršuta, prav toliko olja, masla in sira (edamec najbolj ustreza), 20 dag šampinjонов, 6 dag moke, 2 stroka česna, 4 žlice kisle smetane, 4 žlice belega vina, 1 žlica zelenega peteršilja, sol in 17 dag koruznega zdroba.** Namesto tega lahko uporabite že kuhano polento, ki jo je moč dobiti sedaj že v nekaterih prodajalnah.

Puranove zrezke narahlo potolcite, zavijte vanje rezino pršuta in rezino sira. Zašpilite z zobotrebecem, jih na eni strani pomokajte, položite jih na nepomokano stran v vroče olje in jih na obeh straneh rumeno zapecite. Vzemite jih iz ponve in jih držite na toplem. Raztopite maslo, dodajte strt česen, ko ta čez hip dva zadisi pridajte narezane šampinjone, malo prepražite, zalijte z vodo ali juho, solite, prilijte belo vino, smetano in potesite s peteršiljem, ko zavre je omaka nared.

Na krožnik dajte najprej rezino polente, na njo položite zrezke (zobotrebec odstranite), in prilijte z gobovo omako.

Postrežite s solato po želji in okusu. Zraven sodi seveda lahko belo vino.

Jabolčni narastek po primorsko

Za to lahko prebavljivo in hitro pripravljeno sladico potrebujete: **60 – 70 dag jabolka, 4 žlice sladkorja, 4 jajca in nekaj masla za premaz pekača, za dišavo pa zavitek vanilnega sladkroja.**

Oprano, očiščeno in narezano jabolka skuhamo z dvema žlicama sladkorja. Ko so kuhana jih pretisnite (spasirajte). S preostalima dvema žlicama sladkorja penasto umešajte rumenjake in maso zmešajte z jabolčnim pirejem. Iz beljakov stepite trd snega in ga narahlo umešajte pireju. Z maslom dobro premažite pekač, na polnite z zmesjo, dajte v ogreto pečico ter ga najprej nekaj minut pecite z manjšo temperaturo, nato pa jo povečajte. Ko zarumeni je pečen. Posujte ga z vanilijevim sladkorjem.

Poskusite in ne bo vam žal.

ŠAHOVSKI OREHI

Uspeh slovenskega prvaka

Prvi slovenski državni šahovski prvak Aljoša Grosar je prvi nastop v državni reprezentanci končal uspešno. V dvoboju z favoriziranimi gosti iz Hrvaške, ki so nedavno premagali celo srebro z olimpijade selekcijo ZDA, je igral na prvi deski z vlemojstrom Vladom Kovačevićem večkratnim nekdanjim jugoslovanskim olimpijcem.

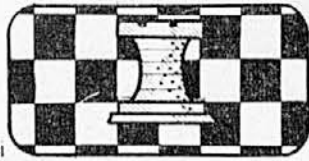
V prvi partiji, ko je imel črne figure, je bil Grosar malce površen in prednosti, ki jo je priigrall ugledni nasprotnik, ni mogel več krotiti. Toda oddolžil se je že naslednji dan, v drugem krogu dvoboja, ko je imel Aljoša Grosar prvo potezo. Pobuda je bila na njegovi strani vse od začetka in vse zvižaje izkušenemu Kovačeviću niso prav nič pomagale. Grosar je pritisk spremenil v materialno prednost in to brez problemov pripeljal do dragocene zmage. Skupen izid 1:1 z nasprotnikom, ki je imel ne samo višji naslov ampak tudi retin.

Francoska obramba

Beli: Grosar Črni: Kovačević
1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 / Takoimenovana blokadna varianta, ki

so jo uporabljali v zgodnji fazi boja proti francoski obrambi. Grosar jo je dobro preučil in jo z uspehom uporablja. Oba nasprotnika sta se lahko temeljito pripravila na partijo, saj sta točno vedela, kaj kdo igra. / 3... c 5 4. c3 Se7 5. Sf3 Sec6 6. Le2 b6 / strategija je zelo jasna.

Beli bo poskusil napasti črno kraljevo stran, črni pa si bo prizadeval ustvariti pritisk v središču in na damski strani. Za uvod pa se nadeja skrhati napadalno moč belega z zamenjavo belopoljnega lovca. / 7. Lg5 Dd7 8. 0-0 La6 9. de5 / Ko bodo lovci zamenjani, bo potrebno položaj kmetov v središču malce predrugečiti, kajti tako lahko tudi beli izkoristi oslABLJENA BELA POLJA. / 9... Le2 10. De2 Le5 11. e4! h6 12. Lh4 Sd4 / Črni poskuša z zamenjavami poenostaviti položaj, vendar pri tem dovoli belemu hud pritisk v središču. / 13. Sd4 Ld4 14. Td1 Se6 15. Se3 0-0 16. Dg4! / Ključna poteza napada, ki kombinira grožnje na kraljevi strani in v središču. / 16... Le5 17. cd5 Sa5 18. Te1 / de6 De6 119. De6 fe6 20. Td7 ne prinese nič. / 18... f5 / Odločilen trenutek! Če bi beli odigral navidezno močno potezo 19. Dg6 bi se črni zlizal. Npr. 19... Lc3 20. de6

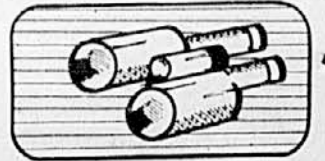

De8 21. De8 Tae8 in nato s potezo g5 celo pride v dobljen položaj. / 19. Dh3!! Lc3 20. de6 De6 21. bc3 Tae8 / Pomembno je, da ne gre poteza 21... g5. Sledi: 22. Lg3 f4 23. Dh6 in napad belega je strahovit. / 22. e7 Tf7 23. f4 De5 24. De3 / Grosar je pravilno ocenil, da je končnica najlažje dobljena in z veseljem menja dami. To je že znak izkušenega igralca, ki ve kdaj v končnico. / 24... De3 25. Te3 Se4 26. Te6 g5 / Črni ni imel več pravih potez in se zato odloči za žrtev drugega kmeta, da bi se znebil neprijetnega klina na »e7«. Toda vse je le ribarjenje v kalnem. Beli ima že dobljen položaj. / 27. fg5 Tfe7 28. Te7 Te7 29. gh6 Te2 30. Td1 Tg2 / Črni je sicer dobil kmeta, vendar je še bližje porazu. Vse do konca je le še dobra tehnika Grosarja. / 31. Kg2 Se3 32. Kf3 Sd1 33. Lf6 Sb2 34. Kf4 Kh7 35. Kf5 Kh6 36. Ld4 Kh5 37. Ke4 Kg4 38. Kd5 Kh3 39. Ke6 Kh2 40. Kb7 Kg3 41. Ka7 Kf4 42. Kb6 Ke4 43. Kb5 Kd5 44. Le5 Sd3 45. Lf8 Ke6 46. Kc6 Se5 47. Kc7 kd5 48. a4 Ke4 49. Lb4 Sd3 50. a5 in črni se vda.

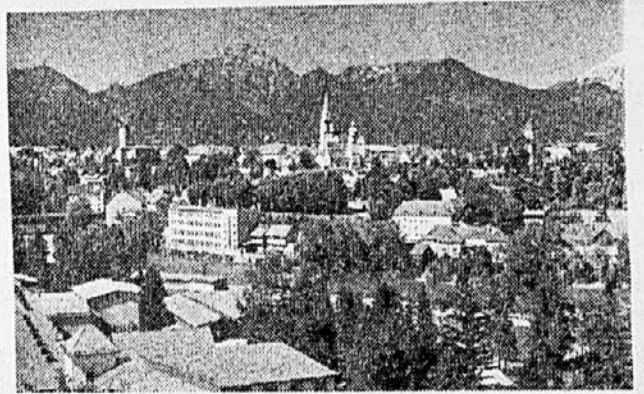
I. B.

Nagradni kviz (47)

Turistična razglednica

Vse jasno, mar ne? Ime mesta, ki je na razglednici, vpišite v rubriko številka 3. Mesto je zelo staro, saj so našli temelje prastarih selišč na skalnem »polotoku« med dvema rekama. V rubriko številka 6 vpišite domnevno nekdanje ime mesta (v 8. stoletju); tako se danes imenuje največji, najboljši in sploh glavni hotel v tem kraju. Omenili smo reki ob katerih sotočju stoji mesto; ime večje reke vpišite v rubriko številka 2, ime njenega pritoka pa v rubriko številka 4.

Štirje stolpi krasijo in označujejo silhueto mesta: najbolj na levi je vodovodni stolp. Najvišji je zvonik farne cerkve, poleg nje je zvonik Rožensve cerkve in na levi še zvonik stare cerkve na Pungertu. Zanima nas ime glavnega patrona gotske farne cerkve, stare natanko pol tisočletja. Gre za svetnika, katerega ime nosi le malo Slovencev (menda komaj 12), je pa patron 25 slovenskih cerkva. Zanimivo je, da se pojavlja zelo pogosto na kraškem svetu, kjer so kaki izviri nasploh kje ob tekoči vodi. Veliko krajev v Sloveniji je po njem dobilo ime Škocjan... Svetnikovo ime vpišite v rubriko številka 9.

Zanima nas tudi ime svetnika, enega od patronov stare cerkve na Pungertu. Če povemo, da je bila cerkev zgrajena kot varstvo proti kugi, ne bo težko uganiti. Njegovo ime vpišite v rubriko številka 1.

Mesto je industrijsko. Tovarn več kakor prstov na eni ali celo dveh rokah... V ospredju, na razglednici v levem spodnjem kotu, je matična tovarna, ki se imenuje... Njeno ime vpišite v rubriko številka 5. V rubriko številka 2 vpišite ime tovarne, ki izdeluje, med drugim, tudi klinaste gumijaste jermene. V rubriko številka 7 pa vpišite ime popularne tovarne obutve, ki dela v tem mestu.

V ozadju se dvigajo gore. Alpe. Katere Alpe? Dve imeni ima

to gorovje, ki je na razglednici; eno je v uporabi na stajerski strani, eno pa na tej. Zanima nas sklednje! Vpišite ga v rubriko

številka 10. Lep in markanten vrh, ki se dviga med vodovodnim stolpom in farnim zvonikom, ve-lja za »hišno goro« tega mesta. Visok je 2132 metrov. Njegovo ime vpišite v rubriko številka 8.

Nagrada je odličen turistični vodnik po tem mestu in njegovi okolici. Vodnik, priročnik knjižnico z zemljevidom in poslovnim dodatkom, prejme izžrebani reševalce - ali reševalka.

1			K						
2			V						
3			A						
4					R				
5					R				
6	C								
7								K	
8						R			
9	K								
10			M						

RAČUN ZA MLADE

3	x	-	=	
:	+	x	+	
+	:	=		
x	x	=		
=	=	=	=	
+	-	=	4	

Nadomestite prazne prostore, da se bo račun izšel (Rešitev na 13. strani)

RAČUN Z ZNAKI

Nadomestite znake s ciframi, tako da se bo račun izšel v vseh smereh.

Nagradsna križanka (48)

Rešeno nagradno križanko pošljite do srede, 18. decembra, na naslov Delo-Vikend magazin, Titova 35, 61000 Ljubljana, ali oddajte v nabiralnik Dela za križanke in rešitve, s pripisom Nagradna križanka. Nagrade: 1. 5000, 2. 4000, 3. 3000, 4. 2000, 5. 1000 tolarjev.

MIGUEL DE CERVANTES ?		VOŠČENA PREVLKA NA SA-DEŽIH		IZDELO-VALEK VELIKIH RESET		ČESKA DENARNA ENOTA OMOZJ		SLADKO-VODNA RIBA		PLANTAŽA	
DON VRTINČAST VIHAR		SEHE		FR. PO-KRAJINA POLITIK KENYATTA		AM. FILM. IGRALEC (GAMES) KJČEK		NAŠA REVIJA		REKA SKOZI STRAT-FORD	
RISBA KIH		DELČEK NESNAGE		MESTO V UKRAJINI NEKD. SL. IGRALEC		GEORGE BERNARD SHAW		UNIKAT			
ROOBIN-SKO IME		PEŠEN STAROGR. POTUJOČIH PEVCEV		ANT. IME ANIENE, PRITOKA TIDERE		NEMŠKI POLITIK (BRUNO)		ZIVAL RJAVE BARVE		ANTIČNI NIN DNEVNI METULJ	
REKA RABA		SKAND. DROBIZ		KOŽNA BOLEZEN, ERIZPEL DVOJICA		JAP. FOTO-APARATI NIKO STRITOF		ETNIČNA SKUPINA V NIGERIJ		PREŠER-NOV PRI-JATELJ (MATIJA)	
PREBI-VALCI SL. ZORA-VILUŠCA		ITAL. PEVEC (F. AUSTO)		OTOK OB SKOTSKI ORALI		ZELO SVETEL METEOR		ZIDAK			

KELTSKI HOROSKOP

Drevo:

Jablana

Lastnost: ljubezen

Rojeni: 23. 12. do 1. 1. in od 25. 6. do 4. 7.

Ljudje, rojeni v znamenju jablane, so bolj šibke telesne gradnje, toda koliko miline, očarljivosti in privlačnosti izžareva njihova osebnost! Prav privlačnost, ki jo izžarevajo do nasprotnega spola, jih ne zapusti niti v visoki starosti.

Človek, rojen v znamenju jablane, je preveč čustven, zato je velikokrat nesrečno zaljubljen. Vedno je pripravljen na spogledovanje in nove avanture. Če si najde primerne partnerja, mu razum sicer preprečuje skoke na stranpoti, vendar v njem vedno tli neuničljiva želja po ljubezni. Kljub slabosti do ljubimkanja pa je zvest in nežen partner. Je nesebičen in vedno pripravljen s kom deliti zadnjo srajco in zadnji dinar. Žal se pogosto dogaja, da ga zaradi širokogrudnosti drugi izkoriščajo.

V notranosti jablane pa se skriva dobra podlaga za resno znanstveno delo. Pod ugodnimi pogoji lahko doseže veliko priznanja in uspehov. Živi le za sedanjost in nerad misli na jutri. Pogosto je raztresen in v svojem bistvu brezskrben filozof z obilico domišljije.

Življenje jablane ni nikoli dolgočasno, ampak razburljivo in zanimivo.

V znamenju jablane so bili rojeni: Luigi Pirandello, Antonie de Saint Exupery, George Orwell, Ingebor Bachmann, Franz Kafka, Martin Anderson Nexö...

Dioniz, bog vina je veljal za stvarnika jablane, ki jo je daroval Afroditi; jabolko pa je ohranilo simbolični pomen za erotiko.

Jabolka so velikokrat opisana kot hrana bogov in polbogov v grški in nordijski mitologiji. So simbol moči, ki pomlajuje pa tudi simbol ljubezni in materinstva.

V krščanski simboliki predstavlja jabolko prepovedan sadež, utrgan z drevesa spoznanja o dobrem in zlu.

Jabolko je zdrav in okusen sadež, ki ne bi smel izostati v vsakodnevni prehrani. Alternativna medicina priporoča jabolka ali jabolčne diete za zdravljenje različnih težav. Učinkovita so pri prebavnih motnjah, razstrupljajo telo in pomagajo celo proti bolečinam.

Iz jabolk lahko skuhamo odlične kompot ali marmelado, spečemo celo vrsto odličnih slašic in še kup drugih jedi. Iz jabolk delajo kis, sok in mošt. V kozmetiki uporabljajo jabolko za saponi, kopehi in čistilna mleka, ki delujejo osvežujoče.

NAGRADE
V tem tednu smo prejeli 5633 vaših pisem in dopisnic za križanko in turistično razglednico.

Nagradsna križanka št. 47:

Rešitev: vodoravno: pomije, logizem, Vilenica, nagrada, Lena, song, ščitar, rja, Tito, Stael, obesnica, kurtizana, Aka, alkeni, risba, lar, note, lipa, analgetik, Anastas.

Izžrebani nagrajenci:

1. nagrada (5000 SLT): Kristina Hren, Bikalova 11, Jesenice
2. nagrada (4000 SLT): Janez Rogelj, Žirovnica 106, Žirovnica
3. nagrada (3000 SLT): Marjan Malinšek, Znojile 23, Krka
4. nagrada (2000 SLT): Viktorija Kranjc, Na Jami 5, Ljubljana
5. nagrada (1000 SLT): Francika Ošlaj, Sp. Besnica 27, Zg. Besnica

Turistična razglednica št. 46:

Rešitev: Čop, 1900, Vrba, Stol, Vovk, Jalen, Marko, Franc, Janša.

Izžrebani nagrajenci, ki prejmejo koledar za leto 1992: Vlatko Konič, Slovenčeva 76, Ljubljana, Armando Zoch, Čevljarska ul. 28, Koper, Marija Krušič, Šercerjeva 21 b, Senovo, Anton Sojer, Plešivica 103, Notranje Gorice, Mira Kreže, Majcenova 14, Trbovlje.

IZLET TEDNA: PO KOZJANSKEM

Stara trga ob Bistrici

(Nadaljevanje s 1. strani)

kraja stojita spomenika padlim v prvi svetovni vojni in preštevili- nim žrtvam druge svetovne vojne. Avtor slednjega spomenika je kipar Stojan Batič.

Kozje je pomembno razpotje. Na sever ob Bistrici navzgor gre cesta v Lesično in naprej proti Sentjurju, na jug vodi cesta ob isti Bistrici navzdol proti Podsredi in Bistrici ob Sotli; na severovzhod gre cesta po kateri smo prišli, proti Podčetrtku. Stranska in samotna pot zavije iz Kozjega na zahod v Hudi graben, v samotje pod gozdnatimi osojami Vetrnika in Bohorja.

V kozjanskem Montu je ceneje

Pravijo, da se bo Kozje razve- tlo, ko bo v kraju spet sedež občine (če bo), ki je tu bila vse do leta 1958; še prej, od konca vojne do 1946, pa je bilo Kozje sedež okraja. Ugotavljajo, da je kraj primeren za razvoj turizma - kmečkega, izletniškega in počitniškega. Kozje je vsekakor pri- mereno za kaj takega; okolica je lepa, veliko je gozdov in goric; Bistrica bi bila primerna celo za kopanje, če bi uredili kak »ba- zen« (velja za eno najbolj ohranjenih rek v vzhodni Sloveniji!). Svežine - tudi poleti - ne manjka, ljudje so prijazni in - sploh. Pred leti, so se romarji zgrinjali okrog Kumrovca, je veliko izlet- niških skupin spotoma našlo tudi Kozje, kjer so se oglašali zlasti v lični restavraciji ob malem rib- niku na robu kraja. Tamkajšnje parkirišče je zadnja leta prepogo- sto prazno.

Naj dodam še tole: konfekcija Mont ima sredi Kozjega svojo tr- govino, kjer sem kupil lepo pu- hovko veliko ceneje kakor bi jo lahko kupil denimo v Ljubljani. Pač cene brez davka in marže. Če boste našli pot v Kozje, je tam trgovina Monta odprta vsak dan od 8. do 15. ure (ob sobotah le do poldneva.).

Se ena trgovina je lahko zani- miva, zlasti v teh dneh. Na voljo je pri brusilnici rogaške steklar- ne, ki stoji malo iz Kozjega ob cesti proti Podsredi. Tudi tu so

po nižjih cenah na voljo prelepi izdelki iz kristalnega stekla, se posebej primerni za darila. Mno- go je unikatov, če pa bi hoteli na kak izdelek »pritisniti« tudi ime ali posvetilo, bo treba počakati le kako minuto (in pol). Odprto od 7. do 19. ure (ob sobotah do 12.).

Pranger je na voljo, gospodje in tovariši!

Pot se vije naprej proti jugu, ob bistri Bistrici navzdol skozi sotesko Gluha Peč. Slikovit svet, ki kar vabi na izlete in sprehode v gričevje in hoste.

Naslednji kraj, ki nam ponuja roko, je **Podsreda** (274 m), ki se je vgnezdila na nevisoki vzpetini desno od glavne ceste, na zahod- nem bregu Bistrice. Šest kilometrov je za nami poti iz Kozjega. Podsreda, ki je nabrana okrog osrednje trške ulice, se počasi prenavlja. Trg omenjajo tu že v zapiskih iz leta 1355. Nekoč so sloveli sejmi, pa domače lončar- stvo (glina je še dovolj na voljo, le vneve in »uržaha« ni več...) in sodni dnevi ob sredah.

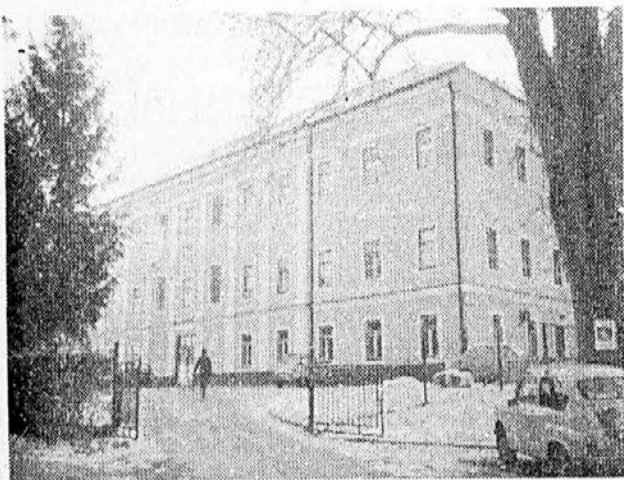
Spomin na staro trško veljavo je gotovo lepo ohranjen pranger (sramotilni steber), ki stoji sredi kraja in je v »obratovalnem« stan- ju. Nanj je pritrjen obroč, na katerega bi bilo mogoče še danes pripeti koga, ki si to zasluži. Če bi se tega res lotili, bi bila Pod- sreda gotovo eden najbolj obis- kanih krajev v Sloveniji...

Kje je Aškerčevo jezero?

Na začetku trga stoji cerkev sv. Janeza Kistnika, katerega podoba na glavnem oltarju je naslikal slovenjegraški mojster Franc Mi- chael Strauss (1738). Poznobaroč- na cerkev sama je bila zgrajena kasneje (1806), po katastrofal- nem požaru, ki je osem let poprej domala uničil vso Podsredo. No- tranjščino cerkve je poslikal Tomaž Fantoni (1877-78).

Tomaž Fantoni oziroma Tom- masco Ettore je bil doma iz fur- lanskega Gumina (Gemone) na robu Slovenske Benečije. Tam je bil rojen leta 1822 očetu slikarju in rezbarju. Že kot zrel in uspe- šen slikar je odšel po svetu in se stalno naselil v Slovenskih Konji- cah. Od tam je potem vdraval po štajerski deželi in skupaj s svojim bratom Frančiškom in Jakobom Brolo krasil cerkve za cerkvijo v deželi, ki jo je vzljubil in kjer je umrl pred sto leti (31. maja 1892).

Na trgu v Podsredi stoji granit-

Tretji grad v Kozjem. Prvi je stal na hribu nad trgom (danes ruševine), drugi je stal na isem kraju, kjer so sredi preteklega stoletja postavili ta grad. V njem je danes tovarna konfekcije.

ni spomenik padlim med drugo svetovno vojno, borcem in žrt- vam nacizma; delo arhitekta Dušana Sameca.

V Podsredi je v letih od 1881 do 1883 (novopečeno) kaplano- val Anton Aškerc, ki je v enem od pisem zapisal: »Skriti smo tu za devetimi gorami, da nas še Turki ne bi mogli najti...« Tu je Aškerc napisal nemalo svojih bal- lad, med slednjimi tudi »Balado o jezeru«.

Ne bomo se peljali do gradu Podsreda, ki stoji visoko nad kra- jem, a že blizu ceste, ki nas bo kdaj drugič peljala iz doline Koz- janske Bistrice čez hribe na Se- novo in k Savi. Grad, ki je nastal že v davnem 13. stoletju, je ob- novljen in se že uvršča med zani- mive turistične ponudnike tega območja.

Zbor romarskih cerkva

Nasproti Podsrede, na levi nad glavno cesto, se v gozdu na strmi- ni belijo kapelice - trinajst jih je - križvega pota na **Staro Sveto goro** (za razliko od »nove«, ki je nad Bistrico ob Sotli!). V njih so plastike Ferdinanda Stuflesserja. Na vrhu je še 14. kapelica, ki je malo večja, to je nekdanja cerkev sv. Mohorja in Fortunata iz 14. stoletja, ena od treh cerkva, ki stoji na Stari Sveti gori.

Na vrhu, nad raztresenim na- seljem **Gradišče**, stojita še cerkvi Marije sedem žalosti in sv. Ane. Prva je bila omenjena že leta 1347, a je sedanji objekt iz 15. stoletja. Druga, Anina, je iz 14. stoletja (poslikal jo je Franc Gor- nik). Stara Sveta gora je bila slo- večja romarska pot v srednjem veku.

Takoj nato, ko smo zapustili Podsredo in pobočje s kapelicami zavije pot (in z njo tok Bistrice) ostro - v pravem kotu - proti vzhodu. Mimo je zaselek **Stari trg** (današnja Podsreda je pravza- prav Novi trg!); peljemo se skozi slikovito sotesko ob Bistrici, ki se že po dobrih dveh kilometrih po- slovi in steče sama, južno od ce- ste v slikovito in samotno tesen, ki velja za krajevno znamenitost in je (kolikor toliko) zaščiten.

Tesen je dolga približno tri ki- lometre (do Zagaja) in je zelo lepa. Visoko nad njo se na južno stran vpenjajo pobočja Drlice (do 619 m) s Svetimi gorami (525 m). Med sotesko in cesto pa se dviga tudi kar visoka Bukovica (433 m).

Peljemo se skozi Trebče, kjer je po okolici natresenih več zasel- kov. Ob cesti samotna zaprta go- stilna. Titov muzej le še malodko obišče. V kraju, kjer je bila doma Titova mati se je sin uspešno skr- il očem oblasti in politično deloval v drugi polovici tridesetih let. Ohranjen je tudi senjer njegove tete Ane Kolar, kjer je pisal svoje referate. Spomini pač.

Ko smo mimo Zagaja, kjer Kozjanska Bistrica priteče iz so- steske, smo hkrati že na razpotju pod vasjo Bistrica ob Sotli. Na desno gre glavna cesta skozi vas navkreber mimo Svetih gora na Bizeljško in proti Brežicam, na levo pa zavije cesta proti severu, v Podčetrtke. Le malo naprej, proti severu, je še odepč skozi Polje na drugo stran Sotle v Kumrovce. Že pri razpotju straši znak, da se je treba pripraviti na srečanje s cariniki, slovenskimi in hrvaškimi.

DRAGO KRALJ

tudi daljša obdobja sončnega vre- mena. Zjutraj bodo temperature pod ničlo, podnevi pa se bo ogre- lo do nekaj stopinj nad ničlo; še nekoliko topleje pa bo na Pri- morskem.

Stari vremenski pregovori za teden od 21. do 27. grudnia (decembra)

- O Tomažu (21.) vetra suho petje - pomeni suho pomlad in poletje.
- Kolikor se izvja o božiču na vejah blesti, toliko sadja prihodnje leto na drevju visi.
- Sapa, ki na sveti večer pih, vse prihodnje leto ne odpiha.

Napoved

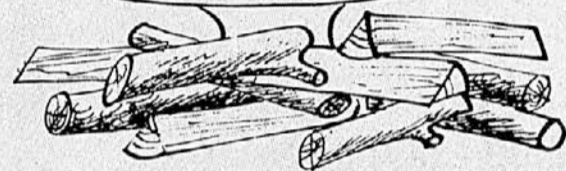
Danes (v petek) se prek Slove- nije pomika še ena hladna fronta. V višinah priteka z jugozahodni- mi vetrovi vlažen zrak, v nižjih plasteh pa bo popoldne od sever- vzhoda pričel pritekati hlad- nejši zrak, tako da se bo meja sneženja postopoma spustila do nižin, na Primorskem pa bo zapi- hala zmerna burja. Padavine bodo že v noči na soboto povsod ponehale, v soboto čez dan pa se bo iznad zahodne Evrope nad Alpe in zahodni Balkan ponovno razširilo območje visokega zra- čnega pritiska. V višinah bo s se- vernimi vetrovi pritekal hladnejši zrak. Ob koncu tedna bo torej suho vreme, lahko pričakujemo

PRENOVITELJI SO NA- GLI - Niti 24 ur ni minilo, odkar je na TV omizju profesor dr. Anton Trstenjak pohvalil se- fa senčne vlade Emila Milana Pintarja, pa je ta že izstopil iz stranke prenoviteljev. Dr. Trste- njak, ki spada med krščanstva zavezane Slovence, je namreč pohvalil Pintarjev apel med de- setdnevno vojno, ko je predla- gal prenehanje vseh strankar- skih razprtij. To pa je bilo očito preveč. Zveliko črna piko Pintar med prenovitelji ni mogel več prosperirati.

DRŽAVA SE ODMIRA - Pravosodni minister dr. Rajko Pirnat pravi, da bo nova ustava občinam odvzela vse dr- žavne funkcije. Pa naj še kdo reče, da smo misel na pot v kom- unizem, ki predvideva, da bo država odmrla, kar opustili.

tako draga, ali pa imajo novi- narji na Dnevniku, seveda col- visnem, tako slabe plače. MAČISTIČNI DIALOG - Med demonstracijami za ohranitev pravice do splava v ustavi pred skupščino v Ljub- ljani je prišlo do dialoga med dvema možkarjema, osvešče- nim in neosveščenim.

NEOSVEŠČENI: Kaj pa te babe razgrajajo?

OSVEŠČENI: Zahtevajo, da pravica do splava ostane v ustavi.

NEOSVEŠČENI: Pa saj one splava ne potrebujejo. Le kateri dedec bi se spozabil in se spečal s takšnimi furjama.

MAROEVIČ KOT ZAD- NJE UPANJE - Zadnje upa- nje, da bi preprečili evropsko priznanje Slovenije, zapriščeni Jugoslovani, Srbi in drugi svo- bodoljubni ljudje polagajo v Drago Marojeviča, vodjo stranke za enakopravnost dr- žavljanov. Čemu do 15. januar- ja uspe zbobnati vseh 300.000 Srbov, ki naj bi po njegovem živeli v Sloveniji, in izzvati kakšne jogurtne nered, bi Evropa zavrnila priznanje, češ da kršimo pravice manjšin. Kakšna škoda, da zaradi vojne na Hrvaškem Marojeviču ne more priskočiti na pomoč kaks- nih 300.000 zapriščenihi mi- tingarjev iz Srbije.

DIPLOMATSKA BESEDA - Mednarodno združenje ak- tivnih diplomatov se zgraža nad nemškimi zunanjim ministrom Hansom Dietrihom Genscherjem zaradi nesprejemljivih prije- mov, ko od svetovne diplomaci- je zahteva, da drži (v primeru priznanja Slovenije) dano besedo. Genscherju očitajo pred- sem pomanjkanje diplomatskega bon-tona, pomanjkanje pro- fessionalnosti in zaroto proti uglajenim diplomatskim na- čelom.

KAKO POSTANES SKRAJNA LEVICA - Stran- ka demokratične prenove se je v terek preimenovala v stranko socialdemokratske prenove. Tako so se zdaj v slovenski po- litični pahljači socialisti nenado- ma znašli na skrajni levici, pa čeprav sami za to niso nič krivi.

UPOKOJENSKO DIPLO- MATSKO NOVAČENJE - Stranka upokojencev protes- tira, da bi dosedanja ministra- ca za zdravstvo Dr. Katja Boh po- stala slovenska veleposlanica na Dunaju. Upokojenci ji uradno očitajo nesposobnost kot mini- strici in predvidevajo, da ne bo uspešna niti kot veleposlanica, poihoma pa računajo, da bi v primeru, če ne bi bila imeno- vana kot veleposlanica, dr. Bo- hova odšla v pokoj in ojačala vrste slovenske upokojenske strake.

RELATIVNOST

- V Dnevniku, seveda neod- visnem, je pisalo, da je njihova novinarka Majda Hostnik Še- tine, sicer žena poslanca LDS Mileta Šetinca morala odšteti vso mesečno plačo, da je kupila nova vhodna vrata na njenem stanovanju, potem ko je nezna- nec z Molotovovim cocktailom zažgal stara. Sporočilo tega član- ka je lahko dvojno: ali so vrata

PROTESTIRAM... VEDNO SPISAL, MFNE... V VLADI JI SE VILIKO...

ŠE VEČ NEZAJPOSLENIH - Komisija za pogojni odpust obsojencev pri ministru za pravosodje in upravo je iz zapo- ra odpustila 85 zapornikov. S tem je omenjeno ministruvstvo samo povečalo število nezapo- slenih v naši državi, zato misli- nec z Molotovovim cocktailom zažgal stara. Sporočilo tega član- ka je lahko dvojno: ali so vrata

IZLET MESECA: ZAKLAD 12.

Peljemo se na

Le še nekaj prostih mest - danes do 12. ure!

Nanos oziroma njegova Plesha, ki se dviga 584 metrov nad Razdrtim (ali 1161 m nad morjem!), obljublja, da jutri ne bo imel oblačne kape, kar je sicer znak slabega vremena. Bomo videli...

Prijavilo se je že toliko izletni- kov, da lahko rečemo, da nas bo kar lep »kup«. Skoraj od povsod, z vseh koncev Slovenije. Za tiste, ki se bodo odločili za pohod na Kras, je še nekaj možnosti, če nas pokličete danes najkasneje do 12. ure. Zavrite številko 061 / 118-255 / interno 27-42. Prija- vite se po telefonu, izpolnjeni ku- pon prinesite na izlet in ga izročite vodiču, kateremu boste tudi plačali za izlet. Prav tako pa tudi vsi ostali, če prej prijavljeni, ne pozabite vzeti s seboj potrdila o vplačilu.

Autobus bo odpeljal ob 7.30

izpred hotela Creina v Kranju. V Ljubljano se bomo peljali po stari glavni cesti skozi Medvode. Odhod iz Ljubljane, s perona na železniški postaji, predvidoma ob 8.15. Sprejem izletnikov na Raz- drtem na cestniški postaji in v Divači (pred železniško postajo). Cena izleta je 650 din (pre- voz, malica s pokušino terana, ogled Vilenice, kosilo, vodstvo in program).

Obiskali bomo Lokev, jamo Vilenico in Sezamo, kjer bo tudi kosilo in program z nagradnimi družabnimi igrami in kvizom ter »Tomažom« in vsem kar je z njim v zvezi.

